

IV

(Paziņojumi)

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTI PAZIŅOJUMI

PADOME

Padomes secinājumi (2012. gada 26. novembris) par rakstpratību

(2012/C 393/01)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ŅEMOT VĒRĀ:

1. Padomes 2009. gada 12. maija secinājumus par stratēģisku sistēmu Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā ("ET 2020")⁽¹⁾, kurā noteikts mērķis līdz 2020. gadam par 15 % samazināt tādu personu skaitu, kam ir slikti panākumi pamatprasmēs (lasītprasmē, matemātikā un zinātnē).
2. Padomes 2011. gada 20. decembra Rezolūciju par atjaunotu Eiropas izglītības programmu pieaugušajiem⁽²⁾, kuras mērķis ir paaugstināt pieaugušo rakstpratības un rēķināšanas prasmes līmeni un paplašināt izglītības sniegšanu Eiropas iedzīvotājiem ar zemu kvalifikāciju.

UN ĪPAŠI ATGĀDINOT:

Padomes 2010. gada 19. novembra secinājumus par pamatmaņu līmeņa uzlabošanu saistībā ar Eiropas sadarbību attiecībā uz skolām 21. gadsimtā⁽³⁾, kuros no jauna apliecināta dalībvalstu apņemšanās savos reformu centienos pievērsties mācību programmu izstrādei un rakstpratības veicināšanai visā mācību programmā visos izglītības līmeņos; vairot motivāciju lasīt, jo īpaši zēnu vidū; izvērtēt jauno tehnoloģiju ietekmi uz bērnu lasītprasmi, lai izmantotu šādu tehnoloģiju piedāvātās iespējas jauniem mācīšanās veidiem; sniegt lielāku atbalstu tiem, kuri lasa ar grūtībām, un migrantu izcelsmes skolēniem; pastiprināt skolotāju izglītošanu lasītprasmes apgūšanas jomā un uzlabot skolas ētosu.

DEFINĒJOT:

rakstpratību kā jēdzienu, kas ietver gan lasīšanas, gan rakstīšanas prasmes, lai izprastu, izmantotu un kritiski izvērtētu dažādas informācijas veidus, tajā skaitā rakstītus, iespiestus, elektroniskus

tekstus un attēlus, un kā jēdzienu, kas ietver rakstpratības pamatlīmeni, funkcionālu rakstpratību un daudzpusīgu rakstpratību⁽⁴⁾.

ATZINĪGI VĒRTĒJOT:

ES Augsta līmeņa grupas rakstpratības jautājumos ziņojumu⁽⁵⁾, kurā izklāstīti galvenie fakti par rakstpratības situāciju Eiropas Savienībā un aicināts rīkoties, lai uzlabotu rakstpratības līmeņus visā Savienībā.

ŅEMOT VĒRĀ:

prezidentvalsts konferenci "Rakstpratība visiem", kura notika Nikosijā 2012. gada 5. un 6. septembrī un kurā pirmoreiz tika izklāstīts Augsta līmeņa grupas ziņojums,

un neoficiālo ministru sanākumi, kas notika Nikosijā 2012. gada 4. un 5. oktobrī, kurā rakstpratības jautājumus pārrunāja ES izglītības ministri.

ŅEMOT VĒRĀ, KA:

1. Rakstpratība ir būtiska kompetence uz visu mūžu, un dod katram cilvēkam iespējas attīstīt apceres, mutvārdu izteiksmes, kritiskās domāšanas un empātijas spējas, veicinot personības attīstību, pašapziņu, identitātes izjūtu un pilnīgu līdzdalību digitālā un uz zināšanām balstītā ekonomikā un sabiedrībā.

⁽¹⁾ OV C 119, 28.5.2009., 2. lpp.

⁽²⁾ OV C 372, 20.12.2011., 1. lpp.

⁽³⁾ OV C 323, 30.11.2010., 11. lpp.

⁽⁴⁾ *Rakstpratības pamatlīmenis*: zināšanas par burtiem, vārdiem un teksta struktūrām, kas vajadzīgas, lai lasītu un rakstītu tādā līmenī, kas piešķir pašapziņu un motivāciju turpmākai attīstībai.

Funkcionāla rakstpratība: spēja lasīt un rakstīt tādā līmenī, kas personai ļauj attīstīties un funkcionēt sabiedrībā, mājās, skolā un darbvietā. *Daudzpusēja rakstpratība*: spēja izmantot lasīšanas un rakstīšanas prasmes, lai veidotu, izprastu, interpretētu un kritiski izvērtētu rakstisku informāciju. Tas ir pamats digitālai līdzdalībai un informētu izvēļu izdarīšanai attiecībā uz finansēm, veselību utt.

⁽⁵⁾ http://ec.europa.eu/education/literacy/what-eu/high-level-group/documents/literacy-final-report_en.pdf

2. Zemi rakstpratības līmeņi kavē ekonomikas izaugsmi un samazina tās ilgtspējīgumu. Ja tiktu sasniegts ES mērķis – panākt, ka to piecpadsmitgadīgo jauniešu īpatsvars, kam ir sliktas sekmes lasīšanā, ir mazāks par 15 % –, dalībvalstu ekonomiskie ieguvumi varētu būt nozīmīgi.
 3. Rakstpratības līmeņi vairumā Eiropas valstu saglabājas nemainīgi, un ne mazāk kā 1,1 miljonom piecpadsmitgadīgu jauniešu (t. i., vienam no pieciem) ir nepietiekams rakstpratības līmenis (¹).
 4. Rakstpratība paver ceļu uz visu turpmāko zināšanu apguvi. Zemu rakstpratības līmeņu risināšana ir efektīvs veids, kā cīnīties ar galvenajiem priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas iemesliem, bezdarbu un mazkvalificētu darbinieku nepilnīgo līdzdalību mūžizglītībā.
 5. Aizvien pieaugoša digitalizācija prasa vēl augstākus rakstpratības standartus, tostarp spēju kritiski izvērtēt tekstus, uztvert dažāda veida tekstus, atšifrēt attēlus un salīdzināt un integrēt atsevišķus informācijas elementus. Turklāt sociālie plašsaziņas tīkli ir palielinājuši rakstīšanas prasmes nozīmi un redzamību.
 6. Visās Eiropas valstīs pastāv ievērojama plaša sekmēs, salīdzinot skolēnus, kuri dzīvo sociālekonomiski labvēlīgos apstākļos, un tos skolēnus, kuri nāk no sociālekonomiski nelabvēlīgākas vides. Daudzās ES valstīs skolēni no sociālā statusa zemākās kvartiles par diviem vai pat trim gadiem atpaliek no skolēniem, kuri nāk no sociālā statusa augstākās kvartiles, savukārt dažās valstīs no nelabvēlīgas vides nākošus skolēnus, tiem sasniedzot 15 gadu vecumu, ir tendence uzskatīt par funkcionāliem analfabētiem.
 7. Salīdzinot piecpadsmitgadīgo jauniešu grupu, ir vērojama plaša un aizvien pieaugoša plaša starp zēnu un meiteņu lasīšanas sniegumu, tam atšķiroties apmēram par vienu gadu, un šīs atšķirības iemesli ir saistīti ar motivāciju.
 8. Profesionālās izglītības un apmācības jomā dažos gadījumos nav pietiekama atbalsta pamatprasmju uzlabošanai un izpratnei par rakstpratības nozīmi saistībā ar darba prasmēm.
- iniciatīvās uzlabot rakstpratības līmeņus ir jāiesaista plašs sabiedrības dalībnieku loks, tostarp uzņēmumi, plašsaziņas līdzekļi, NVO, sociālie partneri, neformālās izglītības pakalpojumu sniedzēji, kultūras iestādes, kā arī sociālie, nodarbinātības un veselības aprūpes dienesti.
2. Lai radītu tādu vidi, kas veicina lasīšanu un uzlabo rakstpratības sekmes, ir nepieciešama dažādu lasīšanas materiālu plašāka pieejamība skolās, bibliotēkās un plašsaziņas līdzekļu centros, un arī netradicionālākās vietās, kā arī mājās, un ir nepieciešams lielāks atbalsts ģimenēm no ļoti agrīna vecuma. Vecāku uzmanība ir jāvērs uz nozīmīgo lomu, kāda var būt vecākiem, uzlabojot bērnu rakstpratību un veicinot motivāciju lasīt un interesi par lasīšanu – gan agrā bērnībā, gan visos skolas gados.
 3. Ir steidzami jāpalielina dalībvalstīs un ES līmenī veikto pasākumu efektivitāte ar mērķi uzlabot bērnu un pieaugušo rakstpratību, jo īpaši to, kuri nāk no sociālekonomiski nelabvēlīgākas vides. Ir pierādījumi tam, ka ģimeņu rakstpratības programmas ir rentablas un ļoti efektīvas.
 4. Lai samazinātu sociāli ekonomiskās plaisas un dotu bērniem stabilu pamatu turpmākajai dzīvei, ir svarīgi panākt līdzdalību kvalitatīvā agrīnas pirmsskolas izglītībā un aprūpē, kas nodrošina uz rotaļām vērstu valodas attīstību un stimulēšanu un ko sniedz kvalificēts personāls.
 5. Agrīnas pirmsskolas izglītības un aprūpes darbiniekiem un sākumskolas pedagogiem vajadzētu būt nepieciešamajām prasmēm agrīni atklāt un risināt valodas un mācīšanās grūtības.
 6. Vajadzības gadījumā jāpastiprina sākumskolu skolotāju pedagoģiskās prasmes mācīt lasīt un rakstīt, piemēram, izmantot IKT pedagoģiskiem mērķiem. Turklāt tas, ka tiks sniegts atbalsts skolotājiem pamatizglītības otrajā posmā mācīt rakstpratību visos priekšmetos un attiecīgā gadījumā veicināta visu skolotāju piekļuve ekspertu padomam, palīdzēs nostiprināt sasniegto un gūt jaunus panākumus.
 7. Izglītības sistēmas pagaidām līdz galam neizmanto jauno tehnoloģiju ietekmi uz rakstpratību. Mācību materiālu un metožu pārskatīšana, ņemot vērā aizvien pieaugošo digitalizāciju, un skolotāju atbalstīšana jaunu pedagoģijas metožu izmantošanā var pastiprināt zināšanu apguvju motivāciju.
 8. Būtu jāmudina veikt tikko ieceltoju migrantu bērnu un pieaugušo valodas un rakstpratības novērtēšana uzņēmējais valsts valodā(-ās), vienlaikus šādām grupām sniedzot arī individuālu atbalstu. Būtu arī jāsniedz atbalsts dzimtajā valodā, ja tas tiek uzskatīts par nepieciešamu un ja to atļauj resursi.

IR VIENISPĀRĀTIS, KA:

1. Rakstpratība nav jautājums, kas saistīts vienīgi ar izglītību, bet arī ar personīgo, ekonomikas, kultūras un sociālo jomu. Ņemot to vērā un lai nodrošinātu plašu līdzdalību, jebkādas

(¹) Šajā tekstā nepietiekams rakstpratības līmenis nozīmē Starptautiskās skolēnu novērtēšanas programmas (PISA) lasītprasmes 1. līmeni vai zemāk, kas atbilst spējai izmantot galvenās lasīšanas pamatprasmes, piemēram, atšifrēt vārdus un rakstīt vienkāršus teikumus. Skolēniem šajā līmenī trūkst spēju salīdzināt, pretstatīt, klasificēt, iestrādāt vai izvērtēt informāciju, saprast garus, sarežģītus, neskaidrus vai nepazīstamus tekstus, izdarīt secinājumus, hipotēzes vai kritiski attiekties pret tekstu.

9. Ar skaidri noteiktiem vecuma standartiem un novērtēšanas līdzekļiem, kā arī efektīvu kvalitātes nodrošināšanu būtu jāatbalsta saskaņotāka rakstpratības mācību programma, ietverot rakstpratības iekļaušanu visā skolas mācību programmā un izstrādājot pieaugušo rakstpratības mācību programmu.
10. Uzraudzīt prasmju līmeņus pieaugušo iedzīvotāju vidū un iesaistīt uzņēmumus, plašsaziņas līdzekļus, NVO, sociālos partnerus, kultūras iestādes, kā arī sociālos, nodarbinātības un veselības aprūpes dienestus vietējā līmenī – vajadzētu būt to stratēģiju pamatā, kuru mērķis ir uzlabot visas sabiedrības informētību par rakstpratības problēmām.
11. Lai dažādotu un uzlabotu pieaugušo rakstpratības apguves kvalitāti, ir vajadzīga īpaši pielāgota pedagoģiskā apmācība pieaugušo rakstpratības skolotājiem; mācību programma, kura cieši saistīta ar darbā vajadzīgām prasmēm un kuru papildina attiecīgi materiāli; pienācīgs kursu garums un intensitāte; IKT atbalsts un novērtēšanas metodes.
6. Turpināt pārskatīt mācību materiālus un metodes, ņemot vērā aizvien lielāko digitalizāciju, lai uzlabotu zināšanu apguvēja motivāciju un pilnīgāk izmantotu neformālās mācīšanās resursus. Veicināt programmatūru izstrādi skolām, lai palīdzētu skolotājiem izdomāt jaunas pieejas rakstpratības uzlabošanai.
7. Mudināt izstrādāt skaidras pamatnostādnes attiecībā uz prasmēm, kas skolotājiem vajadzīgas, lai mācītu lasīt un rakstīt gan skolās, gan izglītojot pieaugušos, veicinot individualizētas mācību pieejas, atsaucoties uz konkrētām vajadzībām.
8. Sekmēt skolotāju informētību un zināšanas par rakstpratības mācīšanās un mācīšanas teorētiskajiem pamatiem, lai viņi spētu atklāt savu skolēnu lasīšanas un rakstīšanas grūtības un tās risināt; un sekmēt piekļuvi ekspertu konsultācijām, kā arī vajadzības gadījumā veicināt specializētu skolotāju atbalstu.

ATTIECĪGI AICINA DALĪBVALSTIS:

1. Nodrošināt efektīvu pierādījumu bāzi, veicot uzraudzību un datu apkopošanu, pēc iespējas vairāk izmantojot esošos resursus, piemēram, PISA un PIAAC apsekojumus.
2. Rakstpratības uzlabošanai izstrādāt pieejas, kas kā daļa no plašākām prasmju stratēģijām apvieno konkrētus ieguldījumus no visiem – gan ar izglītību saistītiem, gan nesaistītiem – attiecīgajiem dalībniekiem un organizācijām un iestādēm; un vajadzības gadījumā saistībā ar ierosmēm, kas attiecas uz rakstpratību, pastiprināt sadarbību starp vietējām, reģionālām un valsts iestādēm, sociālajiem partneriem un skolotāju un vecāku, un pieaugušo, kas mācās, pārstāvjiem.
3. Mudināt pieņemt plašus informētības veicināšanas pasākumus, lai rakstpratības jautājumam pievērstu sabiedrības uzmanību un atklāti runātu par nepietiekamu rakstpratību visās vecuma grupās. Jo īpaši darba devējus varētu vairāk informēt par ekonomiskiem un ar motivāciju saistītiem ieguvumiem, ko dotu viņu darbinieku rakstpratības uzlabošana, un mudināt viņus veikt pienācīgus pasākumus.
4. Veicināt ģimeņu rakstpratības programmu izstrādi un īstenošanu, jo īpaši ģimenēm sociālekonomiski nelabvēlīgākos apstākļos, lai atbalstītu vecākus un citus ģimenes locekļus uzlabot gan pašu, gan bērnu rakstpratību.
5. Veicināt vispārēju un taisnīgu piekļuvi kvalitatīvai agrīnai pirmsskolas izglītībai un aprūpei kā būtiskam ieguldījumam sociālekonomisko plaisu mazināšanā.

AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU:

1. Nākamajā 2015. gada Padomes un Komisijas kopīgajā ziņojumā par stratēģiskās sistēmas Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā ("ET 2020") īstenošanu ziņot par pasākumiem, kas vērsti uz rakstpratības līmeņa uzlabošanu visu vecumu grupās un, ja iespējams, par šo pasākumu ietekmi.
2. Izmantot visas attiecīgās darbības, kas paredzētas pašreizējā Mūžizglītības programmā un topošajā ES izglītības un apmācības programmā, kā arī Eiropas Sociālā fonda resursus, lai atbalstītu un izplatītu novatoriskas pieejas rakstpratības sekmju uzlabošanai visā Eiropas Savienībā un lai nostiprinātu pierādījumu bāzi turpmākai politikas veidošanai. Neskarot sarunu rezultātus par nākamo daudzgadu finanšu shēmu, saskaņā ar topošo ES izglītības un apmācības programmu atbalstīt stratēģiskākas un vairāk sektoru aptverošas darbības rakstpratības jomā, lai stimulētu inovāciju un uzlabotu politikas pasākumu efektivitāti.
3. Vajadzības gadījumā nodrošināt, lai rakstpratības jautājumi tiktu pienācīgi aptverti stratēģijas "Eiropa 2020" procesā.

AICINA KOMISIJU:

1. Atbalstīt Eiropas sadarbību rakstpratības jautājumos, jo īpaši attīstot Eiropas organizāciju tīklu, kuras šajā jomā strādā dalībvalstīs, lai veicinātu starpvalstu sadarbību un atbalstītu valstu rakstpratības politikas izstrādi; un kopīgi ar ieinteresētajām dalībvalstīm rīkot nedēļu "Eiropai patīk lasīt" (*Europe Loves Reading*), kuras mērķis ir palielināt sabiedrības informētību par rakstpratības jautājumiem visā Eiropas Savienībā.

2. 2013. gadā iesniegt ziņojumu par politikas sadarbību attiecībā uz pamatprasmēm, tajā izklāstot efektīvus politikas pasākumus, lai visā mūžizglītības ciklā samazinātu tādu personu īpatsvaru, kuriem ir sliktas sekmes rakstpratībā, matemātikā un zinātnē, un liekot uzsvāru gan uz lasīšanas, gan rakstīšanas prasmēm un spējām.
3. Nodrošināt, ka Komisijas ierosmēs par IKT, kas attiecas uz izglītību un jaunatnes jomu, tiek pilnvērtīgi risinātas problēmas un iespējas, ko saistībā ar rakstpratību rada digitalizācija un jaunās tehnoloģijas.
4. Veicināt to, ka ar visiem pienācīgiem līdzekļiem tiek apzināta, analizēta un izplatīta laba prakse saistībā ar politikas ierosmēm rakstpratības sekmju uzlabošanā, tostarp izmantojot instrumentus, kas pieejami saskaņā ar atvērto koordinācijas metodi un jauno rakstpratībai veltīto lapu *Europa* vietnē.
5. Izmantot periodisko izdevumu *Education and Training Monitor*, lai sniegtu salīdzināmus datus un analīzi par panākumiem ceļā uz *ET 2020* pamatprasmju kritērija sasniegšanu un lai nostiprinātu pierādījumu bāzi politikas veidošanai rakstpratības jomā.
6. Izmantot jauno sadarbības sistēmu ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju (ESAO) ⁽¹⁾ izglītības jomā, lai nostiprinātu valsts uzraudzības un datu apkopošanas pieejamību.

⁽¹⁾ Būtu jānodrošina tiesības visām dalībvalstīm piedalīties minētās organizācijas darbā.

Padomes secinājumi (2012. gada 26. novembris) par izglītību un apmācību stratēģijā "Eiropa 2020" – izglītības un apmācības ieguldījums ekonomikas atveseļošanā, izaugsme un nodarbinātībā

(2012/C 393/02)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME

profesionālo izglītību un apmācību, kas ir divas no pamatjomām, kuru nozīme tika uzsvērtā 2012. gada Eiropas pusgada laikā;

SAISTĪBĀ AR:

Līguma par Eiropas Savienības darbību 165. un 166. pantu,

stratēģiju "Eiropa 2020" un it īpaši ar 2012. gada izaugsmes pētījumu un ar 2012. gadā konkrētām valstīm adresētajiem ieteikumiem,

Padomes 2009. gada 12. maija secinājumiem, ar kuriem laikposmam līdz 2020. gadam izveido stratēģisku sistēmu Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā ("ET 2020")⁽¹⁾ un kuru galvenais mērķis ir dalībvalstīs atbalstīt tādu izglītības un apmācības sistēmu turpmāku attīstību, ar kurām tiecas nodrošināt visu iedzīvotāju personīgo, sociālo un profesionālo pašpiepildījumu, kā arī ilgtspējīgu saimniecisko labklājību un nodarbinātību, vienlaikus veicinot demokrātiskās vērtības, sociālo kohēziju, aktīvu pilsoniskumu un kultūru dialogu,

Padomes 2011. gada 14. februāra secinājumiem par izglītības un apmācības lomu stratēģijas "Eiropa 2020" īstenošanā⁽²⁾;

ŅEMOT VĒRĀ:

Padomes un Komisijas 2012. gada februāra kopīgo ziņojumu par stratēģiskās sistēmas Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā īstenošanu⁽³⁾, kurā ir izklāstīti pasākumi, lai stiprinātu "ET 2020" pārvaldību un izmantotu "ET 2020" procesu nolūkā atbalstīt stratēģijas "Eiropa 2020" mērķus attiecībā uz izaugsmi un nodarbinātību;

UN PATUROT PRĀTĀ:

1. debates par izglītību un stratēģiju "Eiropa 2020", kurās iesaistījās izglītības ministri 2012. gada 4. un 5. oktobra neoficiālajā sanāksmē Nikosijā;
2. 2012. gada 17. septembrī rīkoto salīdzinošu izmēģinājuma pārskatu par politiskiem risinājumiem izglītības un apmācības jomā, kurā uzmanība bija vērsta uz augstāko un

3. 2012. gada 18. un 19. oktobrī Eiropas Izglītības, apmācības un jaunatnes forumā rīkotās publiskās debates par izglītības un apmācības jautājumiem, kas radušies 2012. gada Eiropas pusgada laikā;

4. centienus uzlabot empīriskus pierādījumus un analītiskās spējas ar izglītības un apmācības pārraudzības procesa starpniecību;

5. Izglītības komitejas un Nodarbinātības komitejas 2012. gada 18. aprīlī rīkoto kopējo tematisko pārskata sanāksmi;

ATZINĪGI VĒRTĒ:

izšķirošo nozīmi, kāda izglītībai un apmācībai ir stratēģijā "Eiropa 2020", vienlaikus uzsverot dalībvalstu kompetenci attiecībā uz reformu izstrādi un īstenošanu izglītības un apmācības jomā;

NORĀDA, KA:

1. attiecībā uz izglītības un apmācības jomu Padomes 2012. gada 10. jūlijā konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos uzmanība ir īpaši vērsta uz to, lai veicinātu piekļuvi kvalitatīvai pirmsskolas un skolas izglītībai, lai samazinātu priekšlaicīgi mācības pārtraukumu skaitu, lai jauniešiem vienkāršotu pāreju no izglītības un apmācības uz darba tirgu, lai uzlabotu izglītības rezultātus un prasmju atbilstību darba tirgus vajadzībām, lai pastiprinātu profesionālo izglītību un apmācību, lielāku uzmanību pievērst apmācībai darbā un mācību praksei, lai modernizētu augstāko izglītību, uzsvaru liekot uz mācību pārtraukšanas rādītāju samazināšanu, un lai nelabvēlīgākā situācijā esošām grupām uzlabotu piekļuvi izglītībai;
2. 2010. un 2011. gadā tika gūti uzmundrinoši, tomēr nevienmērīgi panākumi virzībā uz ES pamatmērķi tādos jautājumos kā terciārās vai līdzvērtīgas izglītības iegūšana un priekšlaicīga mācību pārtraukšana, un ka ir nepieciešami pastāvīgi centieni, lai šo mērķi varētu sasniegt līdz 2020. gadam, ņemot vērā to, ka izglītības un apmācības sistēmas reformām bieži vien ir vajadzīgs laiks, lai dotu rezultātus;

⁽¹⁾ OV C 119, 28.5.2009., 2. lpp.

⁽²⁾ OV C 70, 4.3.2011., 1. lpp.

⁽³⁾ OV C 70, 8.3.2012., 9. lpp.

PIEKRĪT, KA:

1. pat trūcīgu finanšu resursu laikā veikti efektīvi un pienācīgi ieguldījumi tādās izaugsmi veicinošās jomās kā izglītība un apmācība ir izšķirošs elements ekonomikas attīstībā un konkurētspējā, kuras savukārt ir būtiskas jaunu darba vietu izveidei;
2. veikt efektīvus ieguldījumus izglītībā un apmācībā var būt pat vēl svarīgāk ekonomisku grūtību periodos un laikā, kad valda augsts jauniešu bezdarba līmenis; kad krīze būs pārvarēta, lielāks augsti kvalificētu absolventu pieplūdums gan no augstākās izglītības, gan no profesionālās izglītības un apmācības (PIA) iestādēm var būtiski palielināt izredzes uz izaugsmi, sekmēt novatorismu un palīdzēt novērst krīzes nākotnei;
3. daudzās jomās gan jauniešu, gan pieaugušo kompetences un prasmju līmeņi ir nepārtraukti un rūpīgi jāpielāgo mainīgajām ekonomikas un darba tirgus vajadzībām; tādēļ gan izglītības un apmācības sistēmās, gan darbavietā būtu jāveicina cilvēku nodarbināmība – kā publiskā un privātā sektora kopīga atbildības joma saistībā ar mūžizglītību;
4. lai sasniegtu stratēģijas “Eiropa 2020” mērķus, būtiski ir Eiropas pilsoņus gatavot par motivētiem un patstāvīgiem zināšanu apguvējiem, kas ilgstoši spēj dot savu ieguldījumu ilgtspējīgas ekonomiskās izaugsmes un sociālās kohēzijas veicināšanā;
5. izglītības un apmācības sistēmas mērķim vajadzētu būt – vienkāršot pāreju no izglītības uz darba dzīvi, panākt pareizu līdzsvaru starp teoriju un praksi, kā arī attiecīgā gadījumā stiprināt saikni starp izglītību un apmācību un darba tirgu; mācību procesam būtu labāk jāatspoguļo jaunie apstākļi un attiecīgā gadījumā jāaptver praktiskas apmācības elementi, kas var dot ieguldījumu studentu un citu zināšanu apguvēju nodarbināmības uzlabošanā;
6. izglītības un apmācības nozarei, tostarp ministru līmenī, būtu jāuzņemas nozīmīgāka loma, gan nosakot kopējas pieejas un mērķus attiecībā uz izglītību un apmācību, gan arī īstenojot stratēģijas “Eiropa 2020” Eiropas pusgada izglītības un apmācības aspektus, šim nolūkam:

- a) Padomē rīkojot debates par jautājumiem, kas saistīti ar Eiropas pusgadu;
- b) veicinot sadarbību starp Izglītības komiteju un Nodarbinātības komiteju, kā arī visām citām attiecīgajām komitejām;

AICINA DALĪBVALSTIS:

1. saskaņā ar valsts un reģiona prioritātēm un vajadzībām izstrādāt un īstenot reformas, kuru mērķis ir risināt problēmas, kas norādītas konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos attiecībā uz izglītības un apmācības jomu;
2. par ekonomikas atveseļošanai, izaugsmei un nodarbinātībai paredzētas plašākas stratēģijas elementu izvirzīt mērķi veikt efektīvus ieguldījumus izglītībā un apmācībā, tostarp ar ES programmu un Eiropas struktūrfondu starpniecību;
3. kopā ar attiecīgajām ieinteresētajām personām censties uzlabot skolotāju, skolu vadītāju un skolotāju instruktoru pieņemšanu darbā, viņu profesionālo izaugsmi un vispārējo statusu tā, lai uzlabotos pasniegšanas un mācību vides kvalitāte un palielinātos šo profesiju pievilcība;
4. izglītības un apmācības programmās ietvert vairāk praktiskā darbā balstītus elementus, it īpaši profesionālās izglītības un apmācības (PIA) jomā, tostarp izmantojot stažēšanas un mācību praksi; izveidot struktūras, kas paredzētas PIA iestāžu, uzņēmumu, sociālo partneru un vietējo un reģionālo iestāžu sadarbībai, un palielināt PIA nozares pievilcību, tostarp PIA sistēmā dažādojot iespējas un nodrošinot labāku orientāciju vidējās izglītības sākumposmā;
5. saistībā ar valstu kvalifikācijas sistēmām veicināt elastīgākas pārejas iespējas starp profesionālās izglītības un apmācības un augstākās izglītības sistēmām;
6. paplašināt dalību augstākajā izglītībā un PIA, piemēram, paredzot mērķtiecīgus pasākumus nepietiekami pārstāvētām grupām, ieviešot elastīgus mācību režīmus un attīstot, ja tādas vēl nav, uz profesiju vai arodu orientētu augstāko izglītību, kas papildinātu universitātes izglītību;

7. sniegt mērķtiecīgāku atbalstu un orientāciju studentiem, lai viņiem palīdzētu paredzētajā laikā sasniegt attiecīgo augstākās izglītības pakāpi;
8. izglītības un apmācības prioritātes, kas noteiktas stratēģijā "Eiropa 2020" un sistēmā "ET 2020", sasaistīt ar izdevumiem, kas piešķirti no ES struktūrfondu saskaņā ar pašreizējo un nākamo daudzgadu finanšu shēmu;

AICINA KOMISIJU:

1. izvērtēt neseno veikto salīdzinošo izmēģinājuma pārskatu un, uz to pamatojoties, iesniegt priekšlikumus diskusijām par iespējamiem līdzbiedru mācīšanās pasākumiem nākotnē un par salīdzinošiem pārskatiem, kas saistīti ar stratēģijas "Eiropa 2020" mērķiem;
2. iesniegt Padomei "ET 2020" darba programmas projektu, lai nodrošinātu "ET 2020" otrajā darba ciklā (no 2012. līdz

2014. gadam) izvirzīto prioritāro jomu un attiecīgā gadījumā konkrētām valstīm adresēto ieteikumu īstenošanu. Minētajā darba programmā attiecībā uz katru prioritāro jomu būtu jānorāda plānotā darbība, termiņš un atvērtās koordinācijas metodes darba grupu iesaiste;

AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU:

1. neskarot sarunas par daudzgadu finanšu shēmu, nodrošināt, lai konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos uzsvērtās vajadzības pēc reformām tiktu ņemtas vērā, izvēloties ieguldījumu prioritātes un intervences pasākumus, kas paredzēti saskaņā ar turpmāko Eiropas struktūrfondu kopīgo stratēģisko sistēmu;
2. labāk saskaņot *Eurydice* un citu attiecīgo tīklu, piemēram, *Cedefop's ReferNet*, darbību, lai analizētu dalībvalstu izglītības un apmācības sistēmas un izvērtētu reformas, kas tiek veiktas, īstenojot stratēģiju "Eiropa 2020".

Padomes secinājumi (2012. gada 26. novembris) par kultūras pārvaldību

(2012/C 393/03)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ATZĪSTOT:

1. ka kultūra ar tai raksturīgajiem radošuma un inovācijas elementiem ir vērtība pati par sevi. Tai ir būtiska vērtība sabiedrībā, un tā palīdz sasniegt stratēģijā "Eiropa 2020" un tās pamatiniciatīvās izklāstīto gudro, ilgtspējīgo un iekļaujošo izaugsmi ⁽¹⁾;
2. Līguma par Eiropas Savienības darbību 167. pantā Eiropas Savienībai izvirzītos kultūras jomas mērķus;
3. ka kultūras politika pēc būtības ir horizontāla, un tādējādi ir vajadzīga transversāla sadarbība starp dažādām nozarēm un starp dažādiem pārvaldības līmeņiem;
4. ka daudzās problēmas, ar ko sastopas kultūras un radošās nozares, tostarp strauji mainīgā vide, ko rada digitalizācija un globalizācija, jāpārvērš jaunās izaugsmes un nodarbinātības iespējās, un ka saistībā ar to nepieciešams uzsākt rīcību dažādos pārvaldības līmeņos;
5. ka kultūras un radošo nozaru saskarsmes punktos vērojama spēcīga dinamika un, izveidojot saiknes un partnerības starp nozarēm, rodas nozīmīgi ieguvumi; tādēļ ir nepieciešams pieņemt holistisku pieeju kultūras pārvaldībai;
6. ka "kultūras pārvaldība" būtu jāsaprot gan kā metode kultūras politikas īstenošanai, gan arī kā instruments, ar ko iespējams padziļināt kultūras integrāciju publiskās politikas programmā, kultūras politiku koordinējot ar citu nozaru politiku;
7. cik svarīga ir atvērtā koordinācijas metode, kas tiek izmantota, īstenojot Padomes kultūras darba plānu ⁽²⁾ – vienu no instrumentiem kultūras pārvaldībai Eiropas līmenī;

⁽¹⁾ Atbilstīgi Padomes 2011. gada 19. maija secinājumiem par kultūras ieguldījumu stratēģijas "Eiropa 2020" īstenošanā (OV C 175, 15.6.2011., 1. lpp.).

⁽²⁾ Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par kultūras darba plānu 2011.–2014. gadam (OV C 325, 2.12.2010., 1. lpp.).

IESAKA IZSTRĀDĀT ŠĀDU DIVĒJĀDU PIEEJU KULTŪRAS PĀRVALDĪBAS JAUTĀJUMAM:

I. VEICINĀT UZ PIERĀDĪJUMIEM BALSTĪTU POLITIKAS IZSTRĀDI

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME:

UZSKATA, ka uz pierādījumiem balstītas politikas izstrādes veicināšana un saikņu stiprināšana starp kultūru, ekonomiku, izglītību, pētniecību un inovāciju dalībvalstīm ir ārkārtīgi svarīga, jo īpaši ekonomikas lejupslīdes laikā, kad kultūras politikai jābūt vēl efektīvākai, lietderīgākai un ilgtspējīgākai;

ATZINĪGI VĒRTĒ rezultātus, kas gūti ekspertu darbā ar kultūras statistiku, tostarp saistībā ar projektu *ESSnet-Culture* ⁽³⁾, kuru īstenoja Eurostat kopā ar piecu dalībvalstu grupu un ar kuru tika izstrādāta sistēma ievērojamai statistikas datu uzlabošanai par kultūras ieguldījumu, veicot salīdzinoši nelielus un resursu izmantojuma ziņā efektīvus valstu statistikas sistēmu pielāgojumus;

AICINA DALĪBVALSTIS:

— atbalstīt uz pierādījumiem balstītu pieeju kultūras politikas izstrādē valsts, reģionālā un vietējā līmenī, attiecīgos gadījumos izmantojot izvērtējuma un ietekmes novērtējuma instrumentus, ar kuriem tiek ņemti vērā ne tikai kvantitatīvi, bet arī kvalitatīvi rādītāji,

— veicināt ar kultūras politiku saistītos aspektus citās politikas jomās,

— sekmēt sadarbību un sakaru veidošanu starp kultūras un izglītības iestādēm, pētniecības centriem un kultūras un radošajiem uzņēmumiem, lai apkopotu un apstrādātu pētījumu rezultātus un izplatītu tos politikas veidotājiem,

— pēc iespējas labāk izmantojot esošās struktūras, censties panākt, ka valdības dienesti un citas attiecīgās publiskās pārvaldes struktūras, plānojot pētniecību un formulējot nozaru politiku, ņemtu vērā minētos pētījumu rezultātus, ja tas ir piemēroti un vajadzīgi;

⁽³⁾ *ESSnet-Culture* galīgais ziņojums:

http://ec.europa.eu/culture/news/20121026-ess-net_en.htm

AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU SASKAŅĀ AR TO ATTIECĪGAJĀM PILNVARĀM:

- stimulēt *pieredzes apmaiņu*, sekmēt paraugprakses izplatīšanu kultūras politikas jomā un veicināt sinerģiju starp dalībvalstīm attiecībā uz *akadēmiskiem pētījumiem* kultūras un kultūras pārvaldības jomā,
- par kultūru atbildīgās ministrijās vai citās par kultūras politiku atbildīgās publiskās struktūrās, kā arī Komisijā izveidot *kontaktpunktus*, kas atbildīgi par daudzsoļošu pētījumu un pētniecības apvienošanu un koordinēšanu, *kā arī veicināt starp tiem sakaru veidošanu Eiropas līmenī*,
- pēc iespējas drīzāk ieviest *ESS-net Culture* izstrādāto *kopējo statistikas sistēmu un metodoloģiju*, lai sagatavotu uzticamu, salīdzināmu un aktuālu informāciju par kultūras un radošās nozares sociālo un ekonomisko ietekmi, kā arī turpināt darbu ar nākotnes prioritātēm, balstoties uz *ESS-net Culture* sniegtajiem ieteikumiem ⁽¹⁾,
- veicināt to, ka *Eurostat* turpina izstrādāt *salīdzināmu statistiku par kultūru*, sadarbojoties ar valstu statistikas iestādēm ⁽²⁾ un par kultūru atbildīgām ministrijām vai ar citām par kultūras statistiku atbildīgām publiskām struktūrām,
- veicināt *pieredzes apmaiņu* un ar *Eurostat* līdzdalību uzsākt darbu ar *“satelītkontiem”* ⁽³⁾ kultūras jomā, kas palīdzēs izvērtēt kultūras ieguldījumu ekonomikā, īpašu uzmanību pievēršot nodarbinātībai kultūras jomā;

II. VEICINĀT SINERĢIJAS UN ATTĪSTĪT INTEGRĒTAS STRATĒGIJAS, LAI PANĀKTU HOLISTISKĀKU PIEEJU KULTŪRAI

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME:

UZSKATA, ka visu līmeņu pārvaldībā, īpašu lomu atvēlot vietējām un reģionālām iestādēm, ir jāapvieno spēki, lai pilnībā izmantotu kultūras un radošo nozaru ekonomisko un sociālo potenciālu; šajā sakarībā tā ŅEM VĒRĀ Komisijas paziņojumu “Atbalsts kultūrai un radošajām nozarēm izaugsmei un nodar-

⁽¹⁾ Kā izklāstīts Padomes 2011. gada 19. maija secinājumos.

⁽²⁾ Neskarot sarunas par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par 2013.–2017. gada Eiropas statistikas programmu (COM (2011) 928 final – dok. 5089/12) un sarunas par daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam.

⁽³⁾ “Satelītkonti” nodrošina ar centrālajiem kontiem saistītu sistēmu, kas ļauj vērst uzmanību uz ekonomikas un sociālās dzīves konkrētām jomām vai aspektiem saistībā ar valstu kontiem (<http://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=2385>).

binātībai Eiropas Savienībā” ⁽⁴⁾, ko pieņēma 2012. gada 26. septembrī un kurā attiecībā uz šo izklāstīta visaptveroša stratēģija;

ATZĪMĒ, ka ir svarīgi iekļaut kultūru citās publiskās politikas jomās un lēmumu pieņemšanas procesos Eiropas, valsts, reģionālā un vietējā līmenī;

UZSVĒR, ka ir svarīgi pastiprināt attiecīgo pilsoniskās sabiedrības dalībnieku iesaistīšanos, lai padarītu kultūras pārvaldību atvērtāku, vairāk vērstu uz līdzdalību, efektīvāku un saskaņotāku;

AICINA DALĪBVALSTIS:

- stiprināt sadarbību kultūras jautājumos *starp nozarēm un ministrijām* un izstrādāt *daudzslāņainas integrētas stratēģijas*, kurās iesaistīti visi pārvaldības līmeņi,
- mudināt vietējās un reģionālās iestādes saskaņā ar vietējo un reģionālo attīstības politiku *savās pārdomātajās specializācijas stratēģijās* ⁽⁵⁾ integrēt kultūras un radošās nozares un šajā nolūkā izveidot efektīvu pilsoniskās sabiedrības, uzņēmējdarbības nozares un publisko iestāžu partnerību,
- mudināt kopuzņēmumus starp publiskā un privātā sektora dalībniekiem nodrošināt *ilgtspēju* ieguldījumiem kultūras un radošajās nozarēs, vienlaikus veicinot labāku līdzsvaru starp ieguldījumiem infrastruktūras objektos (*hard investments*) un cilvēkkapitālā (*soft investments*),
- veicināt uz *līdzdalību vērstu pieeju kultūras politikas veidošanai*, uzlabojot partnerības starp publiskajām kultūras iestādēm un pilsonisko sabiedrību un ar atbilstīgu dialogu un konsultāciju palīdzību veicinot pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanos;

AICINA KOMISIJU:

- arī turpmāk atbalstīt *sadarbību un paraugprakses apmaiņu* starp dalībvalstu ekspertiem, tostarp izmantojot atvērtās koordinācijas metodi un veicinot strukturētu dialogu ar attiecīgajām ieinteresēto personu grupām,

⁽⁴⁾ 14256/12 (COM(2012) 537 final).

⁽⁵⁾ Pārdomātas specializācijas stratēģijas ir instruments, ar kuru reģioni vai pilsētas, plāno pašas savus līdzekļus un izstrādā stratēģijas – gan saistībā ar ekonomiku, gan sociālo iekļaušanu, pamatojoties uz saviem atšķirīgiem profiliem. Tās ir daļa no *ex ante* nosacījumiem, kas iekļauti ierosinātajā kohēzijas politikas tiesiskajā regulējumā 2014.–2020. gadam. (Komisijas paziņojums “Reģionālās politikas ieguldījums stratēģijā “Eiropa 2020” paredzētajā gudrā izaugsme” – COM (2010) 553 final – dok. 14679/10).

— turpināt Komisijas ietvaros attīstīt starpnozaru sadarbību, lai pilnībā izmantotu kultūras un radošo nozaru potenciālu veicināt gudru izaugsmi, sociālo kohēziju un kultūru dialogu Eiropā, un pilnībā izmantot esošās ietekmes novērtējuma procedūras, lai kultūras jautājumus iekļautu visās attiecīgajās ES politikas jomās un darbībās;

AICINA KOMISIJU, DALĪBVALSTIS UN NĀKAMĀS PREZIDENTVALSTIS, IEVĒROJOT TO ATTIECĪGĀS PILNVARAS:

— attiecīgā gadījumā pilnībā izmantot esošās un turpmākās ES līmeņa finansēšanas programmas, tostarp pētniecības un inovācijas jomā ⁽¹⁾,

— kopīgi strādāt pie *kultūras darba plāna 2011.–2014. gadam* starpposma pārskatīšanas un galīgā ziņojuma, kā arī izstrādāt uzraudzības metodes, lai izvērtētu tā īstenošanu,

— regulāri un agrīnā stadijā apmainīties ar informāciju par ES politiku un darbībām, kurām ir tieša vai netieša ietekme uz kultūras jautājumiem un politiku; šim nolūkam aicina KOMISIJU ziņot Kultūras jautājumu komitejai par tās būtiskām iniciatīvām, tostarp par tām, ko tā iekļāvusi savā gada darba programmā, un NĀKAMĀS PREZIDENTVALSTIS – ziņot par citu Padomes darba sagatavošanas struktūru veikto darbu,

— līdz 2013. gada beigām izveidot kontaktpunktus, kas atbildīgi par daudzsoļošu pētījumu un pētniecības apvienošanu un koordinēšanu,

— sadarboties, lai nodrošinātu šo secinājumu izpildi;

VIENOJAS:

— 2015. gadā izvērtēt šo secinājumu īstenošanu ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Šie secinājumi neskar sarunas par daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam.

⁽²⁾ Izvērtēšanā var aptvert: gūtos panākumus saistībā ar salīdzināmu statistiku par kultūru, līdz 2013. gadam izveidojamo kontaktpunktu sakaru veidošanu un to, kā norit informācijas apmaiņa par ES politiku un darbībām, kam ir ietekme uz kultūru. Šis uzskaitījums nav izsmeļošs.

Padomes secinājumi (2012. gada 26. novembris) par Eiropas stratēģiju “Bērniem labāks internets”

(2012/C 393/04)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME

PAUŽ GANDARĪJUMU UN INTERESI PAR:

Komisijas 2012. gada 2. maijā pieņemto Eiropas stratēģiju “Bērniem labāks internets”⁽¹⁾ un APSTIPRINA stratēģijas koncentrēšanu uz četriem darbības pilāriem, kuri ir: 1) atbalsts bērniem paredzēta kvalitatīva tiešsaistes satura izveidei, 2) labāka informētība un plašākas iespējas, 3) bērniem drošas tiešsaistes vides izveide un 4) cīņa pret tādiem tiešsaistes materiāliem, kuros atainota seksuāla vardarbība pret bērnu;

ATGĀDINA:

— ES plānu par bērnu tiesībām⁽²⁾, kurā par vienu no tā mērķiem ir izvirzīts panākt, lai bērniem digitālajā pasaulē būtu nodrošināta augsta līmeņa aizsardzība, vienlaikus viņu sociālās un kulturālās attīstības labā pilnīgi saglabājot viņu tiesības uz piekļuvi internetam,

— to, cik svarīgas ir drošāka interneta programmas, ar kurām Eiropas Savienība kopš 1999. gada ir koordinējusi un atbalstījusi centienus padarīt internetu par drošāku vietu bērniem, kā arī to, cik izšķiroša nozīme ir drošāka interneta centriem,

— Eiropas digitalizācijas programmu⁽³⁾, kuras pasākumu mērķis ir cita starpā uzlabot plašsaziņas līdzekļu lietotprasmi⁽⁴⁾, jo īpaši digitālās prasmes⁽⁵⁾ un e-iekļaušanu, kā arī sekmēt tehnoloģisku inovāciju un darba vietu radīšanu, tādējādi dodot ieguldījumu digitālā vienotā tirgus attīstībā;

UZSVER, KA:

1. joprojām svarīgi ir Padomes 2011. gada secinājumi par bērnu aizsardzību digitālajā pasaulē⁽⁶⁾, kuros tā aicina

dalībvalstis, Komisiju un nozari rīkoties, lai radītu bērniem drošu tiešsaistes vidi un lai pieņemtu vajadzīgos pasākumus tāda nelikumīga satura apkarošanai kā attēli, kuros atainota seksuāla vardarbība pret bērnu;

2. pieņemta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/93/ES (2011. gada 13. decembris) par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2004/68/TI⁽⁷⁾, kura dalībvalstīm ir jāiesteno;

3. Padomes 2011. gada secinājumos un Direktīvā 2011/93/ES ir plaši aptvertas darbības, uz kurām attiecas Eiropas stratēģijas “Bērniem labāks internets” 3. un 4. pīlārs, tāpēc šajos secinājumos uzmanība galvenokārt tiks vērsta uz jautājumiem, kas radušies saistībā ar Eiropas stratēģijas 1. un 2. pīlāru;

4. šie secinājumi un 2011. gada secinājumi viens otru papildina un veido vispārēju Padomes atbildi uz Komisijas ierosināto Eiropas stratēģiju;

NĒM VĒRĀ:

1. pēc Komisijas iniciatīvas izveidoto “Koalīciju ar mērķi padarīt internetu par mūsu bērniem labāku vietu” un tās darba plānu, lai panāktu progresu un rezultātus piecās darbības jomās (ziņošanas rīki, vecumam piemēroti privātuma iestatījumi, satura klasifikācija, vecāku kontrole, tādu materiālu izņemšana, kuros atainota vardarbība pret bērnu)⁽⁸⁾;

2. Komisijas priekšlikumu Regulai, ar ko izveido Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu⁽⁹⁾, un priekšlikumu Regulai par Eiropas telekomunikāciju tīkliem⁽¹⁰⁾, kuros ir paredzēts finansējums drošākai interneta pakalpojumu infrastruktūrai gan Eiropas, gan valstu līmenī;

⁽¹⁾ COM(2012) 196 final – dok. 9486/12.

⁽²⁾ COM(2011) 60 final – dok. 7226/11.

⁽³⁾ Dok. 9981/10 REV 1 (COM(2010) 245 final/2).

⁽⁴⁾ Plašsaziņas līdzekļu lietotprasme ir “spējas piekļūt plašsaziņas līdzekļiem, kā arī saprast, kritiski novērtēt, radīt un izplatīt plašsaziņas līdzekļu saturu” (Padomes secinājumi (2009. gada 27. novembris) par plašsaziņas līdzekļu lietotprasmi digitālā vidē, OV C 301, 11.12.2009., 12. lpp.).

⁽⁵⁾ “(..) Digitālā prasme prasa skaidru izpratni un zināšanas par informācijas sabiedrības tehnoloģiju (IST) dabu, lomu un iespējām ikdienā (..) un izpratni par interneta un saziņas iespējām un potenciālo risku, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus (e-pastu, tīkla rīkus) (..). Nepieciešamās prasmes ietver spēju meklēt, savākt un apstrādāt informāciju un izmantot to kritiski un sistēmiski (..). Individīdiem arī būtu jāspēj lietot IST, lai veicinātu kritisku domāšanu, radošu pieeju un inovāciju (..)”. (Eiropas Parlamenta un Padomes lēmums (2006. gada 18. decembris) par pamatprasmēm mūžizglītībā (2006/962/EK), OV L 394, 30.12.2006, 10. lpp.).

⁽⁶⁾ OV C 372, 20.12.2011., 15. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 335, 17.12.2011., 1. lpp., un direktīvas labojums (OV L 18, 21.1.2012., 7. lpp.).

⁽⁸⁾ Koalīcija ir nozares vadīta iniciatīva, kuras dalībnieki ir Eiropas un pasaules IKT un mediju uzņēmumi (http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/docs/ceo_coalition/ceo_coalition_statement.pdf).

⁽⁹⁾ 16176/11.

⁽¹⁰⁾ 16006/11.

3. Komisijas priekšlikumu Regulai, ar ko izveido pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" ⁽¹⁾, kurā ir paredzēts finansējums pētniecībai, tostarp arī jomām, kas ir saistītas ar bērnu un interneta mijiedarbību, un priekšlikumu Regulai, ar ko izveido programmu "Erasmus visiem" ⁽²⁾, kurā ir paredzēts finansējums plašsaziņas līdzekļu un digitālo līdzekļu lietošanas iniciatīvām izglītībā;
4. Komisijas aicinājumu dalībvalstīm iecelt "valsts digitālo cīnītāju", kura darba mērķis ir sekmēt integrētas digitālas sabiedrības ieguvumus ⁽³⁾;
5. Eiropas Padomes darbu saskaņā ar Interneta pārvaldības stratēģiju (2012–2015) attiecībā uz bērnu aizsardzību tiešsaistē un viņiem dotajām iespējām;
6. ļoti labos sasniegumus un praksi pastāvošajos valsts līmeņa projektos, ar kuriem atbalsta līdzīgus mērķus, piemēram, bērniem paredzēta kvalitatīva tiešsaistes satura izveidi vai nepilngadīgo personu aizsardzību, izmantojot tādus līdzekļus kā kontrole, informētība un iespēju radīšana;

UZSVĒR, KA:

1. internets kā pēc būtības interaktīvs un ļoti plaši izplatīts rīks piedāvā daudzas iespējas attīstīt plašsaziņas līdzekļu lietošanas praksi, jo īpaši digitālās prasmes, ar kurām tiek veicināta kritiskā domāšana, analītiskās spējas, novatorisms un jaunrade. Plašsaziņas līdzekļu lietošanas prasmes, jo īpaši digitālās prasmes, apguve ir svarīga, lai bērni varētu droši pielāgoties pastāvīgi mainīgajām jaunajām tehnoloģijām un lai, kopumā raugoties, saudzīgi un radoši tiktu veidota viņu pasaule;
2. neieguldot pietiekamus līdzekļus politikas virzienos, kas skar bērnus, tas ilgtermiņā varētu būtiski ietekmēt mūsu sabiedrību ⁽⁴⁾, un tas akcentē, ka ir jāpievēršas bērnu īpašajām vajadzībām un viņu neaizsargātībai tiešsaistē un ka internets ir jāpadara par vietu, kas piedāvā iespējas visiem Eiropas bērniem neatkarīgi no viņu etniskās, kultūras un sociālās izcelsmes, kā arī bērniem ar invaliditāti un īpašām vajadzībām, lai mazinātu šobrīd pastāvošās digitālās plaisas;
3. ir svarīgi koordinēt to darbību īstenošanu, kuras sāktas saskaņā ar Eiropas stratēģiju gan valstu, gan Eiropas līmenī,

vienlaikus veicinot daudzpusēju ieinteresēto personu saziņu, kurā jo īpaši iesaistīti bērni, valdības iestādes, kompetentās iestādes, nevalstiskās organizācijas un nozare; viens piemērs, kā stiprināt sadarbību Eiropas līmenī, ir nodrošināt nepārtrauktu un vēl ciešāku tā darba koordināciju, kas dalībvalstīs tiek veikts ES finansētajā drošāka interneta centru tīklā;

4. pašregulācija ir svarīga tādēļ, ka internets ir strauji mainīga vide, kurā ir vajadzīga elastība, lai izvairītos no tā izaugsmes potenciāla un piemērošanās spēju ierobežošanas; tomēr, lai pašregulācija būtu efektīva, tā ir objektīvi jāuzrauga un jāizvērtē, kā arī cieši jāapvieno ar izpratnes veidošanas un iespēju nodrošināšanas iniciatīvām;

IESAKA RĪKOTIES ŠĀDĀS JOMĀS:

1. joma – kvalitatīvs bērniem paredzētais tiešsaistes saturs

TĀ KĀ:

1. ar arvien pieaugoša ierīču klāsta starpniecību un no arvien agrāka vecuma bērni tiek pakļauti interneta ietekmei, bet neatrod pietiekami kvalitatīvu savam vecumam piemērotu saturu;
2. ar terminu "bērniem paredzēts kvalitatīvs tiešsaistes saturs" būtu jāsaprot saturs, kas kaut kādā veidā nāk bērniem par labu, piemēram, paplašinot viņu zināšanas, uzlabojot prasmes un kompetences, īpaši uzsvērot jaunradi, turklāt tas ir bērniem pievilcīgs un izmantojams, uzticams un drošs, un, attiecīgā gadījumā, saturs, kurā ir skaidri atpazīstams, ka tā ir reklāma vai komerciāls paziņojums ⁽⁵⁾;
3. bērniem paredzēta kvalitatīva tiešsaistes satura pieejamība var bērniem dot labākas interneta izmantošanas iespējas un būtiski veicināt platjoslas interneta ienākšanu un aktīvu izmantošanu Eiropas Savienības mājāsaimniecībās ⁽⁶⁾ un otrādi;
4. vairojot patērētāju (bērnu, vecāku un pedagogu) izpratni, uzticēšanos un pašāvēību, kad tie izmanto dažādās valstīs un ar dažādām ierīcēm piedāvāto saturu, un vienlaikus ievērojot katras dalībvalsts valodas un kultūras īpatnības, varētu mazināt digitālā vienotā tirgus sadrumstalotību;

⁽¹⁾ 17933/11.

⁽²⁾ 17188/11.

⁽³⁾ Informācijai: <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/digital-champions>
<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/about-0>

⁽⁴⁾ ES plāns par bērnu tiesībām.

⁽⁵⁾ Balstīts uz "Bērniem un jauniešiem paredzēta tiešsaistes satura izveide un nodrošināšana – saraksts", http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/docs/competition/final_draft.pdf

⁽⁶⁾ Komisijas dienestu 2012. gada 23. marta darba dokuments par valstu platjoslas plānu īstenošanu (SWD(2012) 68 final), 17. lpp.

5. kvalitatīva satura veicināšanai, izstrādei un izplatīšanai tiešsaistē ir vajadzīga dinamiska un cieša sadarbība starp valsts un privātā satura veidotājiem, speciālistiem attiecībā uz bērnu drošību internetā (piemēram, nevalstiskām organizācijām un tiešsaistes drošības centriem), interneta pakalpojumu sniedzējiem un tiem, kam ir kāda nozīme bērnu izglītošanā (piemēram, vecākiem un skolotājiem), kā arī sadarbība ar pašiem bērniem;

AICINA DALĪBVALSTIS, KOMISIJU UN NOZARI SAVĀS KOMPETENČU JOMĀS:

1. sekmēt novatorismu, izmantojot atvērta koda programmatūru un atvērtus standartus, lai radītu bērniem paredzētu kvalitatīvu tiešsaistes saturu, ko tostarp izveidojuši bērni, atbalstot projektus un iniciatīvas, tostarp izstrādājot sadarbīgās platformas, kas dod piekļuvi šādam saturam;
2. vērtēt tiešsaistē piedāvātā satura kvantitatīvos un kvalitatīvos aspektus, izstrādājot vecuma kategoriju un satura klasifikācijas sistēmas (tostarp klasifikāciju, kas balstīta uz lietotāju apmierinātību un speciālistu pārskatiem), kas būtu uzticamas un salīdzināmas starp dažādām dalībvalstīm un ierīcēm, vienlaikus pieļaujot dalībvalstīs uz kultūru balstītas atšķirības;
3. meklēt iespējas, kā risināt valodas barjeras jautājumu, veicot kvalitatīvu tiešsaistes satura izstrādi, piemēram, izmantojot uzlabotu mašintulkošanu, tādējādi dodot ieguldījumu digitālā vienotā tirgus izveidē;

2. joma – labāka informētība un plašākas iespējas

TĀ KĀ:

- lai bērni varētu droši izmantot internetu, no vienas puses, ir jārisina to tehnisko līdzekļu jautājums, ar kuriem tiek dota iespēja droši izmantot internetu, un, no otras puses, bērniem ir jānodrošina pietiekamas zināšanas, prasmes un kompetences, lai viņi tiešsaistes vidē varētu darboties efektīvi un ar atbildības izjūtu,
- izglītības nozarei un vecākiem ir jāveic nozīmīgs uzdevums, palīdzot bērniem izmantot internetu sniegtās iespējas pozitīvā un radošā veidā, kā arī atpazīt un pārvarēt internetā sastopamo apdraudējumu. Tomēr tiek atzīts arī tas, ka skolotājiem un pašiem vecākiem ir vajadzīgs atbalsts un apmācības, lai ne tikai neatpaliktu no straujajām un neparedzamajām pārmaiņām bērnu virtuālajā dzīvē, bet arī tiktu līdzīgi tehnoloģijai, kas nepārtraukti attīstās;

AICINA DALĪBVALSTIS:

1. pastiprināt stratēģiju īstenošanu, lai skolās ieviestu tiešsaistes drošības un digitālo tehnoloģiju lietotprasmju mācīšanu, mudināt izmantot internetu mācību priekšmetos un šajā sakarībā atbalstīt skolotāju pienācīgu apmācību;
2. pastiprināt vecāku un bērnu digitālo prasmju apguvi ikdienas izglītošanās un neformālās mācīšanās procesā, tostarp jaunatnes organizācijās, ar pienācīgi apmācītiem jaunatnes darbiniekiem;

AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU:

3. aktīvi atbalstīt bērnu piedalīšanos, kad tiek izstrādātas valstu un visas Eiropas informētības uzlabošanas kampaņas, tiesību akti vai citi pasākumi un darbības, kuri ietekmē bērnu darbības tiešsaistē, piemēram, turpinot atbalstīt valstīs izveidotās jauniešu grupas, kuru vadību nodrošina drošāka interneta centri;
4. turpināt pilnveidot plašsaziņas līdzekļu lietotprasmī, jo īpaši digitālās prasmes, un veicināt informētības uzlabošanas kampaņas valstu un visas Eiropas līmenī;

AICINA DALĪBVALSTIS, KOMISIJU UN NOZARI SAVĀS KOMPETENČU JOMĀS:

5. atbalstīt publiskā un privātā sektora partnerības, lai valstu un ES līmenī uzlabotu informētību un iespēju nodrošināšanu, uzsverot interneta sniegtās iespējas, uzrunājot dažādas sociālās, etniskās un kultūras izcelsmes vecākus un bērnus, tostarp bērnus no sociāli un ekonomiski nelabvēlīgas vides un bērnus ar īpašām vajadzībām;
6. turpināt sniegt informāciju un veidot izpratni par bērnu uzvedību tiešsaistes vidē un par pakalpojumu un tehnoloģiju ietekmi uz to, kā bērni izmanto internetu;
7. uzlabot vecākvadības rīkus, lai tie būtu efektīvi izmantojami jebkurā ierīcē un sadarbīgīgi un lai tie būtu pieejami pēc iespējas vairākās valodās, kā arī izstrādāt stratēģijas, lai vecākus informētu par vecākvadības rīku pastāvēšanu, ievērojot bērnu tiesības uz privātumu, informāciju un vārda brīvību;

8. koordinēt kopēju minimuma standartizētu ziņojumu sagatavošanu par kaitīga satura kategorijām un izpildes kritēriju izstrādi ziņošanas procedūrām, lai tos padarītu salīdzināmus, pārskatāmus un lietojamus dažādās valstīs un attiecībā uz dažādām ierīcēm;
9. sniegt atbalstu, kas vajadzīgs, lai izveidotu, izvērstu un uzraudzītu efektīvu ziņošanu par kaitīgu saturu un turpmākas rīcības mehānismus, ar mērķi stiprināt sadarbību nozarē un ar valsts aģentūrām, nevalstiskām organizācijām un telefoniskās palīdzības dienestiem un nodrošināt starptautiskai sadarbībai nepieciešamu mehānismu un attiecīgu platformu izmantošanu;
10. īstenot un izpildīt esošās pašregulācijas iniciatīvas saistībā ar reklāmu tiešsaistē un atjaunināt informāciju par jauniem reklāmas veidiem;

AICINA NOZARES PĀRSTĀVJUS:

11. īstenot automātiskus privātuma aizsardzības iestatījumus un izstrādāt un īstenot efektīvas iespējas, kā informēt bērnus un vecākus par viņu tiešsaistē izmantotajiem privātuma iestatījumiem;

12. turpināt izstrādāt pašregulācijas iniciatīvas saistībā ar reklāmu tiešsaistē.

Lai šiem secinājumiem nodrošinātu efektīvus turpmākus pasākumus, EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME aicina:

1. izpilddirektoru koalīciju (*CEO Coalition*) – Padomei iesniegt savu galīgo ziņojumu, kuru paredzēts sagatavot līdz 2013. gada janvārim;
2. Komisiju – gādāt par pastāvīgu atgriezenisko saikni un informāciju par panākumiem attiecībā uz pasākumiem, kas paredzēti Eiropas stratēģijā “Bērniem labāks internets”, un it īpaši kas attiecas uz kritēriju noteikšanu un izvērtēšanu, ko plānots veikt, lai vērtētu Eiropas stratēģijas īstenošanu;
3. Komisiju un dalībvalstis – neskarot sarunas par daudzgadu finanšu shēmu (2014–2020), pienācīgi uzmanot pašreizējās un turpmākās ES finansējuma programmas, lai sasniegtu Eiropas stratēģijas “Bērniem labāks internets” mērķus visos četros pīlāros un šo secinājumu mērķus.

**Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi (2012. gada 27. novembris)
par jauniešu – jo īpaši jauniešu ar migrantu izcelsmi – līdzdalību un sociālo iekļaušanu**

(2012/C 393/05)

PADOME UN PADOMĒ SANĀKUŠIE DALĪBVALSTU VALDĪBU PĀRSTĀVJI,

UN ATZĪMĒJOT, KA:

5. minētie secinājumi ir vērsti uz visiem jauniešiem – jo īpaši jauniešiem ar migrantu izcelsmi⁽³⁾;

ATGĀDINOT ŠĀ JAUTĀJUMA POLITISKO PAMATOJUMU, KAS IZKLĀSTĪTS PIELIKUMĀ, JO ĪPAŠI TO, KA:

ŅEMOT VĒRĀ TO, KA:

- Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. pantā ir minēts, ka Savienības pamatā ir vērtības, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības. Šīs vērtības dalībvalstīm ir kopīgas sabiedrībā, kur valda plurālisms, tolerance, taisnīgums, solidaritāte un kur nav diskriminācijas, kā arī valda sieviešu un vīriešu līdztiesība⁽¹⁾;
 - Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 165. pantā ir paredzēts, ka Eiropas Savienības rīcības mērķis ir sekmēt jauniešu dalību Eiropas demokrātiskajā dzīvē;
 - Rezolūcijā par atjauninātu regulējumu Eiropas sadarbībai jaunatnes jomā (2010–2018)⁽²⁾ jauniešu aktīvas pilsonības un visu jauniešu sociālās iekļaušanas veicināšana ir minēta starp vispārējiem mērķiem un līdzdalība un sociāla iekļaušana ir noteiktas kā divas no tās astoņām darbības jomām. Rezolūcijā ir teikts, ka viens no pamatprincipiem, kas būtu jāievēro visās ar jauniešiem saistītās politikas jomās un darbībās, ir atzīt visus jauniešus par sabiedrības resursiem un, izmantojot konsekventu strukturētu dialogu ar jauniešiem un jaunatnes organizācijām, atbalstīt jauniešu tiesības piedalīties tādas politikas izstrādē, kas viņus skar;
 - stratēģijā “Eiropa 2020” ir izklāstītas trīs savstarpēji papildinošas prioritātes, kuru pamatā ir gudra, ilgtspējīga un integrējoša izaugsme. Saistībā ar pamatiniciatīvu “Eiropas platforma cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību” tā īpaši atsaucas uz vajadzību nodrošināt sociālo un teritoriālo kohēziju tā, lai visi varētu būt ieguvēji no izaugsmes un nodarbinātības un cilvēki, kuri saskaras ar nabadzību un sociālo atstumtību, varētu dzīvot cilvēka cienīgu dzīvi un aktīvi līdzdarboties sabiedrībā. Tā arī atsaucas uz jaunatnes jomu kā būtisku nozari, kurā ar iniciatīvu “Jaunatne kustībā” ir paredzēts paaugstināt gan formālās, gan neformālās izglītības sistēmu darbības rādītājus un atvieglot jauniešu ienākšanu darba tirgū;
- jauniešu aktīva līdzdalība attiecas uz visām jomām, kas skar jauniešu dzīvi, kā arī aktīvu iesaistīšanos demokrātijas procesos;
 - jauniešu sociālā iekļaušana paredz piekļuvi tādiem pakalpojumiem kā veselības aprūpe, formāla izglītība un neformāla un ikdienēja izglītība, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (IKT), kultūra, mājoklis, sociālie pakalpojumi un nodarbinātība neatkarīgi no dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas;
 - rases, etniskā, kultūras un reliģiskā daudzveidība ir Eiropas Savienības būtiska iezīme. Mobilitāte un migrācija ir bijis būtisks daudzveidības avots; Eiropas Savienībā 2011. gadā dzīvoja 20,5 miljoni trešo valstu valstspiederīgo, ko ES kontekstā parasti dēvē par imigrantiem un kas veido apmēram 4 % no kopējā ES iedzīvotāju skaita, kā arī 12,8 miljoni ES pilsoņu, kas dzīvo citā dalībvalstī, kura nav to izcelsmes dalībvalsts, un kas veido 2,5 % no ES27 iedzīvotāju skaita⁽⁴⁾;
 - imigrantu vecums dalībvalstīs ir atšķirīgs. Vairāk nekā puse no tiem 2011. gadā bija vecumā no 20 līdz 34 gadiem⁽⁵⁾;

⁽¹⁾ Līguma par Eiropas Savienību 2. pants.

⁽²⁾ OV C 311, 19.12.2009., 1. lpp.

⁽³⁾ Šajos secinājumos tiks lietots termins “ar migrantu izcelsmi”, lai apzīmētu visus tos jauniešus ar likumīgu dzīvesvietu, kas ir trešo valstu valstspiederīgie, neatkarīgi no tā, kur tie ir dzimuši, un tos jauniešus, kuri ir kļuvuši par uzņēmējas dalībvalsts valstspiederīgajiem, taču kuru vecāki ir dzimuši ārpus Eiropas Savienības. Šajos secinājumos tiks lietots termins “gados jauns mobils ES pilsonis”, ko attiecinā uz tiem ES pilsoņiem, kuru dzīvesvieta ir ES valstī, kurā vai nu viņi, vai viņu vecāki nav dzimuši, tādējādi izmantojot savas tiesības brīvi pārvietoties un tiesības uz dzīvesvietu saskaņā ar Līgumu. Pastāv skaidra atšķirība starp tiesisko regulējumu, ko piemēro trešo valstu valstspiederīgajiem un ES pilsoņiem, kas izmanto savas tiesības brīvi pārvietoties. Būtu jāatzīmē, ka visus ar integrāciju saistītos pasākumus piemēro trešo valstu valstspiederīgajiem, savukārt iekļaušanu un aktīvu līdzdalību vietējā sabiedrībā ar migrantu izcelsmi.

⁽⁴⁾ Eurostat, *Statistics in focus* 31/2012.

⁽⁵⁾ Avots: Eurostat (*migr_pop2ctz*).

10. ekonomikas un finanšu krīzes negatīvā ietekme uz izaugsmi un nodarbinātību īpaši skar jauniešus, kuriem ir mazāk iespēju. It īpaši Eiropas Savienības jauniešu bezdarba līmenis ir sasniedzis satraucošo pakāpi attiecībā uz jauniešiem, kuriem vēl nav 25 gadi, – vairāk nekā 20 %, un šis līmenis arvien palielinās. 21,1 % no jauniešiem vecumā no 18 līdz 24 gadiem draud nabadzība;
11. notikumi Vidusjūras dienvidu reģiona valstīs kopš 2010. gada beigām ir izraisījuši būtisku gadu jaunu migrantu kustību, kas atstāj tiešu ietekmi uz ES robežām;
12. Eiropas Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonda (EIF) mērķis ir veicināt Eiropas sadarbību nolūkā visiem nodrošināt līdzīgas tiesības, pienākumus un iespējas ⁽¹⁾;
17. sekmīga migrantu integrēšana ir būtiska ne vien individuālu migrantu un vietējās sabiedrības labklājībai, savstarpējai sapratnei un komunikācijai, bet arī Eiropas Savienībai kopumā, jo tā sniedz ieguldījumu gan ekonomikas izaugsmē, gan kultūras bagātībā;
18. nodrošināt iespēju gadu jauniem mobiliem ES pilsoņiem un jauniešiem ar migrantu izcelsmi īstenot savu potenciālu, lai aktīvi līdzdarbotos vietējā, reģionālā, valsts un Eiropas līmenī, ir ļoti būtiski, lai panāktu lielāku sociālo iekļaušanu un pareizu, ilgtspējīgu un demokrātisku mūsu sabiedrības darbību un turpmāku attīstību;

UZSKATOT, KA:

13. formālai izglītībai un neformālai un ikdienējai izglītībai ir būtiska nozīme pilnīgā integrācijā un sociālā kohēzijā. Visiem jauniešiem vajadzētu būt vienlīdzīgai piekļuvei izglītībai, apmācībai un darba tirgum. Kad jaunieši ar migrantu izcelsmi tiek integrēti uzņēmējas valsts izglītības sistēmā, tie var paplašināt savas zināšanas, iemaņas un prasmes, kas būtiski palīdz viņiem atrast darbu;
14. neformāla un ikdienēja mācīšanās atbalsta formālo izglītību un var pastiprināt jauniešu sociālo un ekonomisko iekļaušanu. Šajā sakarā svarīgs ir jaunatnes organizāciju un jaunatnes organizatoru darbs, ko veic jaunieši, jo īpaši tie, kam ir migrantu izcelsme, darbs ar tiem un darbs to labā;
15. lielu daudzumu neformālas un ikdienējas mācīšanās pasākumu veicina, izmantojot ES finansēšanas programmas. Dažas programmas, piemēram, jaunatnes programmas, ir pielāgotas jauniešu vajadzībām, un tās ir pieejamas visiem jauniešiem neatkarīgi no to dažādajiem izglītības līmeņiem, izcelsmes un izvēlēm;
16. arvien vairāk pētījumu liecina, ka jaunas sievietes un vīrieši ar migrantu izcelsmi joprojām saskaras ar būtiskiem šķēršļiem izglītībā, darba tirgū un pārejā no izglītības uz darba dzīvi, kaut arī liela daļa cilvēku no šīs iedzīvotāju grupas ir iekļāvušies sabiedrībā vai piedzimuši viņu dzīvesvietas valstī ⁽²⁾. Turklāt dati liecina, ka bezdarbs un sociālā atstumtība vairāk skar jaunas sievietes ar migrantu izcelsmi nekā jaunus vīriešus;
19. rasisms, ksenofobija un citas neiecietības formas joprojām rada nopietnas bažas Eiropas Savienībā, tostarp attiecībā uz jauniešiem ar migrantu izcelsmi. Jebkurai darbībai saistībā ar jauniešiem, tostarp jauniešiem ar migrantu izcelsmi, ir jāatbilst ES Pamattiesību hartai, jo īpaši attiecībā uz nediskriminācijas veicināšanu, bērna tiesībām un personas datu aizsardzību, un tā nedrīkst izraisīt kādas konkrētas grupas stigmatizāciju;
20. ar stratēģijām, kas vērstas uz sociālo iekļaušanu, būtu jāveicina jauniešu ar migrantu izcelsmi līdzdalība demokrātijas, ekonomiskā, sociālā un kultūras dzīvē;

NOSAKA ŠĀDAS PRIORITĀTES, LAI PASTIPRINĀTU JAUNIEŠU AR MIGRANTU IZCELSMI LĪDZDALĪBU UN SOCIĀLO IEKĻĀUŠANU:

ir ļoti svarīgi veicināt jauniešu, it īpaši jauniešu ar migrantu izcelsmi, pilnvērtīgu līdzdalību un sociālo iekļaušanu, jo īpaši:

21. iesaistot visus jauniešus tajā, lai izstrādātu, ieviestu un izvērtētu visas tos skarošās politikas jomas;
22. veicinot starpkultūru dialogu un izpratni; it īpaši aktīvi iekļaujot sabiedrībā cilvēkus, kuriem ir atšķirīga kultūras izcelsme, un tādējādi apkarojot rasismu, diskrimināciju, ksenofobiju un citas neiecietības formas;

⁽¹⁾ Padomes Lēmums 2007/435/EK (2007. gada 25. jūnijs), ar ko laikposmam no 2007. līdz 2013. gadam izveido Eiropas Trešo valstu piederīgo integrācijas fondu kā daļu no vispārīgās programmas "Solidaritāte un migrācijas plūsmu pārvaldība" (OV L 168, 28.6.2007., 18. lpp.).

⁽²⁾ FRA pētījums par migrantiem, minoritātēm un nodarbinātību (2011. gads).

23. veicinot līdztiesību starp jaunām sievietēm un vīriešiem, jo īpaši nodrošinot vienlīdzīgu piekļuvi kvalitatīvai izglītībai un apmācībai un sekmējot raitu pāreju no izglītības darba tirgū;
24. atzīstot neformālas un ikdienējas mācīšanās būtisko nozīmi un apstiprinot mācīšanās rezultātus;
25. atzīstot jaunatnes organizāciju, tostarp organizāciju, kurās darbojas jaunieši ar migrantu izcelsmi, un citu pilsoniskās sabiedrības daļu nozīmi, palīdzot iekļaut jauniešus;
26. aktīvi iesaistot vietējās, reģionālās un valsts iestādes sociālas iekļaušanas politikas īstenošanā; un pastiprinot to sadarbību jautājumos, kas saistīti ar migrāciju, tostarp attiecībā uz atbalstu jauniešu līdzdalībai un sociālai iekļaušanai;
27. atzīstot, cik svarīgi ir apgūt uzņēmējas valsts oficiālo(-ās) valodu(-as), kā arī citas svešvalodas;
- AICINA DALĪBVALSTIS SAVĀS KOMPETENČU JOMĀS UN ATTIECĪGI IEVĒROJOT SUBSIDIARITĀTES PRINCIPU:
28. izstrādājot politiku un sniedzot pakalpojumus, ņemt vērā īpašās vajadzības un grūtības, ar kurām saskaras jaunieši ar migrantu izcelsmi; sniegt viegli pieejamus pakalpojumus jauniešiem, kuri ir saskārušies vai var saskarties ar diskrimināciju, ksenofobiju un rasismu; atzīstot, ka jauniešu aktīvas pilsonības (..) pamatā vienlīdz lielā mērā ir to pienākumi un apņēmība aktīvi piedalīties sabiedriskajā dzīvē;
29. veicināt darbu ar jaunatni un jaunatnes politiku, kas var veicināt jauniešu aktīvu līdzdalību, sociālo iekļaušanu, solidaritāti un starpkultūru dialogu, panākot, ka tiek pieņemta pieaugoša dažādība starp visiem jauniešiem; attīstīt novatoriskas metodes, lai veiktu darbu ar jaunatni vietās, kur jaunieši mēdz tikt;
30. sniedzot jauniešiem darba iespējas, sekmēt visu jauniešu personisko attīstību un labklājību, lai tie varētu realizēt savu potenciālu un kļūt par aktīviem sabiedrības locekļiem;
31. atbalstīt jauniešu ar migrantu izcelsmi aktīvu iesaistīšanos un līdzdalību vietējās kopienās, jo īpaši attiecībā uz neformālas un ikdienējas mācīšanās iespējām;
32. uzlabot piekļuvi kultūras, sporta un atpūtas aktivitātēm, jo tie ir nozīmīgi instrumenti jauniešu ar migrantu izcelsmi un gados jaunu mobilu ES pilsoņu sociālajā iekļaušanā;
33. izstrādāt izglītības un mācību sistēmas, kā arī nodrošināt skolotājiem nepieciešamo apmācību un prasmes, kas atbilst katra atsevišķā studenta konkrētajām vajadzībām, tostarp sniedzot labāku atbalstu mācībām jauniešiem ar migrantu izcelsmi;
34. veicināt gados jaunu mobilu ES pilsoņu un jauniešu ar migrantu izcelsmi daudzvalodību un atbalstīt tās valsts oficiālās(-o) valodas(-u) apguvi, kurā tie dzīvo, lai viņi varētu iegūt zināšanas un pilnībā iesaistīties izglītības, kultūras un sociālās darbībās;
35. sadarboties ar jaunatnes organizatoriem un jaunatnes organizācijām, tostarp ar organizācijām, kurās darbojas jaunieši ar migrantu izcelsmi, izstrādājot, veicinot un atbalstot pieejamu **mācīšanos** no līdzbiedriem, lai vairotu savstarpēju cieņu, iecietību un starpkultūru sapratni;
36. veicināt sociālo iekļaušanu informācijas sabiedrībā, piemēram, uzlabojot plašsaziņas līdzekļu lietotprasmi jauniešiem ar migrantu izcelsmi;
37. atbalstīt gados jaunus mobilus ES pilsoņus un jauniešus ar migrantu izcelsmi, kuri veic pāreju no izglītības vai apmācības uz darba dzīvi, un nodrošināt visiem jauniešiem vienlīdzīgu piekļuvi jaunatnes garantiju shēmām saskaņā ar valstu tiesību aktiem un pakalpojumiem;
38. veicināt gados jaunu mobilu ES pilsoņu un jauniešu ar migrantu izcelsmi iesaistīšanos lēmumu pieņemšanas struktūrās un sekmēt viņu efektīvu līdzdalību un ieguldījumu viņus skarošās politikas jomās un programmās;
39. atbalstīt saziņas tīklus un stimulēt stratēģisko partnerību starp jaunatnes organizācijām, tostarp organizācijām, kurās darbojas jaunieši ar migrantu izcelsmi, vietējām, reģionālām un valsts iestādēm, kā arī privāto sektoru, lai organizētu tādus projektus un jauniešu vadītus pasākumus, kuros tiek atzīta dažādība un veicināta iekļaušana;
- AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU SAVĀS KOMPETENČU JOMĀS UN ATTIECĪGI IEVĒROJOT SUBSIDIARITĀTES PRINCIPU:
40. iesaistīt visus jauniešus tajā, lai izstrādātu, ieviestu un izvērtētu visas tos skarošās politikas jomas;

41. analizēt jaunu sieviešu un vīriešu ar migrantu izcelsmi atšķirīgās situācijas atkarībā no dzimuma un noteikt pasākumus vienlīdzīgām iespējām un dzimumu līdztiesībai;
 42. atzīt vietējās sabiedrības būtisko nozīmi tajā, lai palīdzētu jauniešiem ar migrantu izcelsmi pilnveidot savas zināšanas, iemaņas un prasmes, izmantojot formālu un neformālu izglītību un ikdienēju mācīšanos, kā arī attīstības iespējas;
 43. optimāli izmantot 2013. gada – Eiropas pilsoņu gada – sniegtās iespējas, lai galveno uzmanību vērstu uz gados jaunu mobilu ES pilsoņu mobilitāti un pilnvērtīgu līdzdalību Eiropas sabiedrības dzīvē, un stiprināt gados jaunu mobilu ES pilsoņu un jauniešu ar migrantu izcelsmi tiesību un pienākumu izpratni, lai veicinātu kohēziju un savstarpēju sapratni;
 44. veicināt starpnozaru sadarbību un sinerģiju starp dažādām ieinteresētajām personām, kas risina ar migrāciju saistītus jautājumus valsts, reģionālā un Eiropas līmenī;
 45. atbalstīt programmas un darbības, kas veicina piekļuvi nodarbinātībai, un uzlabot gados jaunu mobilu ES pilsoņu un jauniešu ar migrantu izcelsmi nodarbinātības iespējas, sniedzot profesionālo orientāciju un informāciju par nodarbinātību, izglītību un apmācības iespējām;
 46. izpētīt iespējas sniegt jaunatnes informāciju un konsultāciju pakalpojumus jauniešiem ar migrantu izcelsmi, lai nodrošinātu katram atsevišķam gadījumam piemērotu un novatorisku informāciju un konsultācijas, izmantojot klātienē un tiešsaistes metodes;
 47. iedrošināt un atbalstīt sadarbību starp jaunatnes organizācijām, tostarp organizācijām, kurās darbojas jaunieši ar migrantu izcelsmi, un plašsaziņas līdzekļiem, popularizējot no aizspriedumiem brīvu skatījumu uz jauniešiem ar migrantu izcelsmi, lai pastiprinātu sociālo iekļaušanu;
 48. paust gandarījumu par ierosinātā Padomes ieteikuma pieņemšanu attiecībā uz neformālās un ikdienējās mācīšanās apstiprināšanu un citu starpā atzīt arī jaunatnes organizāciju nozīmi, kuras būtiski palīdz sniegt neformālo un ikdienējo mācīšanos, kura ir ļoti svarīga jauniešiem ar migrantu izcelsmi;
 49. censties nodrošināt, lai nākamās paaudzes ES programmu un citu instrumentu, kas paredzēti jauniešiem, īstenošana būtu pieejama un pielāgota visu jauniešu vajadzībām, kā arī pastiprināt atbalstu un finansējumu jaunatnes visu līmeņu pasākumiem, kuros galvenā uzmanība vērsta uz sociālo iekļaušanu un starpkultūru dialogu jauniešiem no Eiropas Savienības un valstīm, kas nav ES dalībvalstis;
- AICINA KOMISIJU TĀS KOMPETENČU JOMĀS:
50. veicināt labu praksi attiecībā uz “sociālo iekļaušanu” gados jauniem mobilu ES pilsoņiem un jauniešiem ar migrantu izcelsmi, pamatojoties uz attiecīgiem pētījumiem, piemēram, Kopīgā pētniecības centra politikas ziņojumu par IKT nelabvēlīgās situācijās esošiem jauniešiem un pētījumu par “jaunatnes darba vērtību”, kurā tiks iezīmētas dažādas jaunatnes darba aktivitātes un to vērtība jauniešiem Eiropas Savienībā;
 51. veicināt sinerģiju starp attiecīgajām politikas jomām, jo īpaši saikni starp ES jaunatnes stratēģiju un stratēģijas “Eiropa 2020” prioritāti – “iekļaujoša izaugsme”;
 52. turpināt apkopot pierādījumus un zināšanas par tēmām – jauniešu ar migrantu izcelsmi un gados jaunu mobilu ES pilsoņu līdzdalība un sociālā iekļaušana.

PIELIKUMS

Politiskais pamatojums

1. Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju Rezolūcija (2001. gada 28. jūnijs) par jauniešu iniciatīvas, uzņēmības un jaunrades sekmēšanu – no atstumtības līdz pilnvērtīgām iespējām ⁽¹⁾.
2. Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju Rezolūcija (2008. gada 22. maijs) par tādu jauniešu līdzdalību, kuriem ir ierobežotas iespējas ⁽²⁾.
3. Padomes secinājumi (2009. gada 26. novembris) par migrantu izcelsmes bērnu izglītību ⁽³⁾.
4. Padomes Rezolūcija (2009. gada 27. novembris) par atjauninātu regulējumu Eiropas sadarbībai jaunatnes jomā (2010–2018) ⁽⁴⁾.
5. Padomes secinājumi (2010. gada 18. novembris) par sporta nozīmi kā aktīvas sociālās iekļaušanas avotu un dzinēj-spēku ⁽⁵⁾.
6. Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju Rezolūcija par darbu ar jaunatni ⁽⁶⁾.
7. Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju Rezolūcija par jauniešu aktīvu integrāciju – bezdarba un nabadzības izskaušana ⁽⁷⁾.
8. Padomes secinājumi par bērnu nabadzības jautājuma risināšanu un bērnu labklājības veicināšanu – pieņemti 2011. gada 17. jūnijā ⁽⁸⁾.
9. Padomes secinājumi (2011. gada 28. novembris) par valodu prasmēm mobilitātes veicināšanai ⁽⁹⁾.
10. Padomes secinājumi par Eiropas programmu trešo valstu valstspiederīgo integrācijai, ko TI padome pieņēma 2011. gada decembrī ⁽¹⁰⁾.
11. Komisijas paziņojums “Eiropas programma trešo valstu pilsoņu integrācijai” ⁽¹¹⁾.
12. “Eiropa 2020. Eiropas stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei” ⁽¹²⁾.

⁽¹⁾ OV C 196, 12.7.2001., 2. lpp.

⁽²⁾ OV C 141, 7.6.2008., 1. lpp.

⁽³⁾ OV C 301, 11.12.2009., 5. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 311, 19.12.2009., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 326, 3.12.2010., 5. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 327, 4.12.2010., 1. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 137, 27.5.2010., 1. lpp.

⁽⁸⁾ Dok. 11844/11.

⁽⁹⁾ OV C 372, 20.12.2011., 27. lpp.

⁽¹⁰⁾ Dok. 18296/11.

⁽¹¹⁾ COM(2011) 455 final.

⁽¹²⁾ COM(2010) 2020 final.

**Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi (2012. gada 27. novembris)
par pierādījumu bāzes stiprināšanu sporta politikas veidošanas jomā**

(2012/C 393/06)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME UN DALĪBVALSTU VALDĪBU PĀRSTĀVJI,

1. ATGĀDINOT:

1. ES pilnvaras saskaņā ar LESD 165. pantu attīstīt Eiropas dimensiju sportā un veicināt Eiropas sporta nozares jautājumus;
2. Eiropas Savienības sporta darba plānu 2011.–2014. gadam ⁽¹⁾, ko pieņēma 2011. gada 20. maijā, kurā īpaša uzmanība ir pievērsta tam, lai turpinātu izstrādāt uz pierādījumiem balstītu sporta politiku ES līmenī, un ar kuru ir izveidota Sporta statistikas jautājumu ekspertu grupa, kurai ir piešķirtas pilnvaras ieteikt paņēmienus, kā turpmāk veicināt datu ievākšanu sporta jomā, pamatojoties uz notiekošo darbu;
3. Komisijas 2007. gada 7. jūlija Balto grāmatu par sportu ⁽²⁾ un Komisijas 2011. gada 18. janvāra paziņojumu “Attīstīt Eiropas dimensiju sportā” ⁽³⁾, kurā ir uzsvērts, cik svarīga ir pamatotu pierādījumu bāze, lai nodrošinātu sporta politikas veidošanu, tostarp salīdzināmi ES mēroga dati par sporta sociālajiem un ekonomiskajiem aspektiem, un kurā ir noteikta konkrēta rīcība, lai reaģētu uz šo vajadzību;
4. par strukturētu ES līmeņa dalībvalstu sadarbību sporta statistikas jomā, ko veicina Komisija un kas notiek no 2006. gada, un kuras rezultātā ir sagatavota vienota metodoloģija, lai noteiktu sporta nozares ekonomisko nozīmi, pamatojoties uz vienotu ES definīciju (“Viļņas sporta definīcija”), un vairākās dalībvalstīs izveidoti sporta satelītkonti ⁽⁴⁾;
5. ES mēroga Komisijas sāktus pētījumus 2010. un 2011. gadā attiecīgi par “Sporta ieguldījumu ekonomikas izaugsmē un nodarbinātībā ES” un par “Iespējamo sporta uzraudzības funkciju nākotnē ES” ⁽⁵⁾;

⁽¹⁾ OV C 162, 1.6.2011., 1. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Komisijas Baltā grāmata par sportu, COM(2007) 391 galīgā redakcija.

⁽³⁾ Eiropas Komisijas paziņojums “Attīstīt Eiropas dimensiju sportā”, COM(2011) 12 galīgā redakcija.

⁽⁴⁾ Satelītkontu sistēma (šajā dokumentā: sporta satelītkonts – SSA) tiek definēta kā uzticama statistikas ietvarstruktūra, lai noteiktu konkrētas nozares (šajā dokumentā: sporta nozares) ekonomisko nozīmi valsts ekonomikā.

⁽⁵⁾ http://ec.europa.eu/sport/preparatory_actions/studies-surveys-conferences-and-seminars_en.htm

6. pirmo ES konferenci par sporta statistiku, kas notika 2011. gada 23. martā Briselē un kura apstiprināja precīzāku un labāk salīdzināmu sporta datu nozīmi ⁽⁶⁾;

2. UZSKATOT, KA:

1. pašreizējai finanšu un ekonomikas krīzei ir būtiska ietekme uz publiskajiem izdevumiem visā ES, kas liek daudzām dalībvalstīm novirzīt resursus uz politikas jomām, kuras veicina izaugsmi un jaunu darba vietu izveidi;
2. lai gan dažādos līmeņos ir veikti pētījumi par sporta ekonomisko ietekmi, šo pētījumu rezultāti kopumā nav salīdzināmi starp valstīm. Šodien arvien vairāk pierādījumu liecina par to, ka sports dod būtisku ieguldījumu Eiropas ekonomikā un tas ir ievērojams izaugsmes un nodarbinātības stimuls ⁽⁷⁾, tajā pašā laikā sports nodrošina sociālo kohēziju, labklājību un sociālo prasmju attīstību ⁽⁸⁾, tādējādi sniedzot konkrētu ieguldījumu stratēģijas “Eiropa 2020” mērķu īstenošanā;
3. saskaņā ar nesenu ES mēroga pētījumu sporta daļa veido 1,76 % no visas ES bruto pievienotās vērtības ⁽⁹⁾. Ja tiek ņemtas vērā daudzpakāpju sekas, sporta daļa sasniedz pat 2,98 % no visas ES bruto pievienotās vērtības. Turklāt ir pierādījies, ka pieaugums sporta nozarē ir darbietilpīgs, jo sporta daļa kopējā ES nodarbinātībā ir augstāka (sasniežot 2,12 %) nekā bruto pievienotajā vērtībā. Ņemot vērā

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/sport/news/eu-conference-on-sport-statistics_en.htm

⁽⁷⁾ Kopsavilkums “Pētījums par sporta ieguldījumu ekonomikas izaugsmē un nodarbinātībā ES”: <http://ec.europa.eu/sport/library/documents/b1/eusf2012-executive-summary-study-costegaeiteu-august-2012.pdf>. Viens no pētījuma īpašiem mērķiem bija izstrādāt metodoloģiskus pamatprincipus, kuros ir ņemta vērā sporta ekonomiskā ietekme ES. Lai to sasniegtu, pētījumā tika iekļautas visas valstu aplēses daudzreģionu sporta satelītkontu sistēmā (nosakot, ka katra dalībvalsts pārstāv ES-27 reģionālu vienību) saskaņā ar Viļņas sporta definīciju.

⁽⁸⁾ Sociālām prasmēm un kompetencēm – darbam grupās, disciplīnai, iniciatīvai, neatlaidībai un organizatoriskām prasmēm –, kas iegūtas, piedaloties sportā vai to organizējot vietējā līmenī, ir liela nozīme indivīdu sagatavošanā darba tirgum, kur šādas īpašības tiek augstu vērtētas.

⁽⁹⁾ Tādējādi sporta daļa Eiropas pievienotajā vērtībā ir salīdzināma ar lauksaimniecības, mežsaimniecības un zvejniecības daļām, kopā ņemot, un tā ir gandrīz 2,5 reizes lielāka par kalnrūpniecības un ieguves daļu, un tā veido vismaz vairāk nekā piekto daļu no finanšu pakalpojumu darbībām, ieskaitot apdrošināšanu un pensiju finansēšanu. Katrs sešdesmitais ES radītais un nopelnītais euro ir saistīts ar sportu. Pētījums par sporta ieguldījumu ekonomikas izaugsmē un nodarbinātībā Eiropas Savienībā: <http://ec.europa.eu/sport/library/documents/b1/eusf2012-executive-summary-study-costegaeiteu-august-2012.pdf>

- neproporcionāli augsto darbietilpību, sportam ir būtiska loma, nodrošinot nodarbinātību;
4. dažādu ar sportu saistītu datu vākšana un to izmantošana politikas veidošanā var uzlabot sporta politikas kvalitāti. Šajā sakarā sporta satelītkonti tiek uzskatīti par vērtīgu instrumentu, lai gūtu pierādījumus sporta politikas veidošanai. Izveidojot sporta satelītkontu valsts līmenī, dažās dalībvalstīs ir panākts izcils progress sporta ekonomiskā nozīmīguma novērtēšanā;
 5. lai Eiropas Savienībā pastiprinātu sadarbību, kuras mērķis ir uzlabot sporta izpratnes līmeni, vislabāk būtu veikt ciešāku starpnozaru sadarbību starp akadēmisko aprindu pārstāvjiem, sporta nozari, sporta kustību, kā arī valsts un Eiropas līmeņa publiskā sektora iestādēm, tostarp statistikas birojiem;
 6. Eurobarometra pētījumi ir izrādījušies noderīgs instruments, lai salīdzinātu laika gaitā mainīgās tendences dalībvalstīs attiecībā uz dažādu sporta politiku rezultātiem, tomēr tie nevar aizstāt uzticamus statistikas datus, ko sniedz *Eurostat*, izmantojot Eiropas Statistikas sistēmu;
 7. Sporta statistikas jautājumu ekspertu grupa saskaņā ar tās pilnvarām izstrādāja pirmo sasniedzamo mērķu kopumu⁽¹⁾ attiecībā uz konkrētiem pastiprinātas sporta jomas pierādījumu bāzes aspektiem. Tajā ir:
 - ieteikumi politikas izstrādei, kas balstīti uz pētījumu par sporta ieguldījumu ekonomikas izaugsme un nodarbinātībā ES, un
 - rokasgrāmata valstu statistikas birojiem, kurā izklāstīts, kā izveidot sporta satelītkontus;
 8. izstrādājot labāku pierādījumu bāzi sporta politikas veidošanā, ir jāņem vērā finanšu un ekonomikas krīzes izraisītie budžeta ierobežojumi gan valstu, gan Eiropas līmenī;
3. AICINA ES DALĪBVALSTIS:
1. turpināt sekmīgi brīvprātīgi veidot sporta satelītkontus, izmantojot pieejamos metodoloģiskos instrumentus un pastāvošās sadarbības struktūras ES līmenī un cenšoties iesaistīt attiecīgās valsts struktūras, tostarp valstu statistikas birojus;
2. rosināt un atbalstīt iniciatīvas, kuru mērķis ir uzlabot sporta informācijas un datu, tostarp esošo valstu datu, vākšanu un izplatīšanu, lai tādējādi stiprinātu uz pierādījumiem balstītu sporta politiku;
4. AICINA EIROPAS SAVIENĪBAS PADOMES PREZIDENTVALSTI, DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU KATRAI SAVĀ KOMPETENCES JOMĀ:
1. uzlabot pierādījumu bāzi attiecībā uz sporta sociālajiem un ekonomiskajiem aspektiem ES un tās dalībvalstīs, piemēram, iekļaujot šos jautājumus Eiropas statistikas programmā 2013.–2017. gadam un turpmākajās ikgadējās statistikas darba programmās;
 2. censties uzlabot sadarbību starp attiecīgajām sporta iestāžu struktūrām un statistikas iestādēm ES līmenī un dalībvalstīs, lai veicinātu izpratni par vajadzību sagatavot uzticamus un salīdzināmus sporta datus;
 3. ņemot vērā esošos pierādījumus, valsts un reģionālās politikās veidošanas un stratēģijas “Eiropa 2020” kontekstā sekmēt plašāku izpratni par sporta nozīmīgo lomu izaugsmes, nodarbinātības un prasmju attīstības veicināšanā, kā arī sociālajā kohēzijā;
5. AICINA EIROPAS KOMISIJU:
1. pamatojoties uz iepriekšēju darbu šajā jomā, apsvērt iespēju izmantot esošos un nākotnē pieejamos ES finansējuma instrumentus, lai atbalstītu valstu centienus izveidot sporta satelītkontus;
 2. sekmēt sporta pierādījumu bāzes stiprināšanu, pamatojoties uz šajā jomā paveikto, īpaši atbalstot valstu centienus izveidot sporta satelītkontus un labākās prakses apmaiņu ES līmenī, lai empīriski noteiktu sporta ieguldījumu ekonomikas izaugsme un nodarbinātības nodrošināšanā un paplašināšanā Eiropā:
 - nosakot, kuri pamatdati ir nepieciešami, lai veidotu sporta politiku Eiropā, piemēram, dalība sportā, un attiecīgi strādāt, lai vāktu un izplatītu ES mēroga datus šajās jomās,
 - veicot un izplatot tādus ES pētījumus kā Eurobarometra pētījumi un pētījumus saskaņā ar Padomes noteiktajām sporta politikas prioritātēm un iekļaujot sportu esošajos *Eurostat* pētījumos.

⁽¹⁾ <http://ec.europa.eu/sport/library/documents>

**Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi (2012. gada 27. novembris)
par veselību veicinošu fizisko aktivitāšu popularizēšanu**

(2012/C 393/07)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME UN DALĪBVALSTU VALDĪBU PĀRSTĀVJI,

1. ATGĀDINOT ŠĀ JAUTĀJUMA POLITISKO PAMATOJUMU, KAS IZKLĀSTĪTS PIELIKUMĀ, JO ĪPAŠI:

1. Eiropas Savienības sporta darba plānu 2011.–2014. gadam⁽¹⁾, kas pieņemts 2011. gada 20. maijā, kur kā prioritārs jautājums ES līmeņa sadarbībai sporta jomā minētas veselību veicinošas fiziskas nodarbības un ar kuru izveidota Sporta, veselības un dalības jautājumu ekspertu grupa, kam uzdots izskatīt veidus, kā sekmēt veselību veicinošas fiziskās aktivitātes un iesaisti tautas sportā;

2. Komisijas 2007. gada 7. jūlija Balto grāmatu par sportu⁽²⁾, kurā uzsvērts fizisko aktivitāšu nozīmīgums un izklāstīts plāns Komisijai līdz 2008. gada beigām ierosināt fizisko aktivitāšu pamatnostādnes; un Komisijas 2011. gada 18. janvāra paziņojumu “Attīstīt Eiropas dimensiju sportā”⁽³⁾, kurā atzīts, ka ikvienā sabiedriskās politikas pieejā, kuras mērķis ir uzlabot fizisko aktivitāti, sports ir pamatelements, un kurā aicināts turpināt darbu, lai izveidotu valstu pamatnostādnes, tostarp pārskatīšanas un koordinēšanas procesu;

2. ŅEMOT VĒRĀ:

1. ES pamatnostādnes fiziskās aktivitātes jomā, kuras atzinīgi novērtētas prezidentvalsts secinājumos, ko pieņēma par sportu atbildīgo ES ministru neoficiālajā sanāksmē 2008. gada novembrī, un kurās aicināts īstenot starpnozaru politiku fiziskās aktivitātes veicināšanai attiecībā uz visiem iedzīvotājiem neatkarīgi no sociālā slāņa, vecuma, dzimuma, rases, etniskās piederības un fiziskajām spējām⁽⁴⁾;

3. UZSKATOT, KA:

1. PVO nesē ir konstatējusi, ka nepietiekama fiziskā aktivitāte ir ceturtais nozīmīgākais priekšlaicīgs mirstības un slimību riska faktors pasaulē⁽⁵⁾;

2. fiziskā aktivitāte ir viens no visefektīvākajiem neinfekcijas slimību profilakses un aptaukošanās novēršanas paņēmieniem⁽⁶⁾. Tāpat ir arī arvien vairāk pierādījumu par pozitīvu saikni starp fiziskām nodarbībām, garīgo veselību un kognitīvajiem procesiem⁽⁷⁾. Fiziskās aktivitātes trūkums negatīvi ietekmē ne vien katra atsevišķa cilvēka veselību, bet arī veselības aprūpes sistēmu un ekonomiku kopumā, jo tas rada ievērojamas tiešas un netiešas ekonomiskās izmaksas⁽⁸⁾. Fiziskās aktivitātes, kas sniedz priekšrocības saistībā ar profilaksi, ārstēšanu un rehabilitāciju, dod labumu jebkurā vecumā un ir īpaši svarīgas arī Eiropas sabiedrības novecošanas kontekstā un augstas dzīves kvalitātes saglabāšanai visos vecumos;

3. pieaugot izpratnei par veselību veicinošu fizisko aktivitāšu nozīmīgumu visā mūža garumā, fizisko aktivitāšu popularizēšana ir pastiprināta dažādos līmeņos un izmantojot dažādas stratēģijas, politiku un programmas. Dažas ES dalībvalstis ir veikušas ievērojamu darbu, lai dotu cilvēkiem iespēju kļūt fiziski aktīvākiem un mudinātu viņus šo iespēju izmantot. Lai vērstos pie iedzīvotājiem, var noderēt izpratnes vairošana, ar ko popularizē fizisko aktivitāti un kurā iesaista sporta nozari;

4. to ES iedzīvotāju īpatsvars, kuru fiziskā aktivitāte atbilst ieteicamajam līmenim, dažu pēdējo gadu laikā kopumā nav palielinājies, un dažās valstīs fiziskās aktivitātes līmenis sarūk⁽⁹⁾. Pašreizējie fiziskās aktivitātes trūkuma augstie rādītāji ES un tās dalībvalstīs rada ievērojamas bažas gan no veselības un sociālā, gan no ekonomiskā viedokļa;

5. efektīvai fiziskās aktivitātes veicināšanai, kas izraisa fiziskās aktivitātes rādītāju pieaugumu, jāaptver dažādas nozares, kā izklāstīts 6. punktā, tostarp sporta nozare, jo sporta aktivitātes un sports visiem ir starp svarīgākajiem fiziskās aktivitātes avotiem;

⁽¹⁾ OV C 162, 1.6.2011., 1. lpp.

⁽²⁾ Dok. 11811/07 – COM(2007) 391 final.

⁽³⁾ Dok. 5597/11 – COM(2011) 12 final.

⁽⁴⁾ ES pamatnostādnes fiziskās aktivitātes jomā: http://ec.europa.eu/sport/library/documents/c1/eu-physical-activity-guidelines-2008_lv.pdf. Prezidentvalsts Francijas secinājumi par sportu un veselību: http://ec.europa.eu/sport/library/documents/b21/ue08pfue_conclusions_presidence_definitives_en.pdf.

⁽⁵⁾ Vispārēji ieteikumi par fizisko aktivitāti veselībai, PVO, 2010 (*Global Recommendations on Physical Activity for Health*, WHO, 2010).

⁽⁶⁾ http://www.who.int/healthinfo/global_burden_disease/global_health_risks/en/index.html

⁽⁷⁾ <http://www.health.gov/paguidelines/Report/pdf/CommitteeReport.pdf>

⁽⁸⁾ PVO Eiropa (2007) – Eiropas programma fiziskās aktivitātes veicināšanai veselībai (*WHO Europe (2007): A European framework to promote physical activity for health*).

⁽⁹⁾ Eiropas Komisija: Eiropas barometra īpašie izdevumi 183-6 (2003. gada decembris), 246 (2006. gada novembris), 213 (2004. gada novembris) un 334 (2010. gada marts).

6. ES pamatnostādnes fiziskās aktivitātes jomā ir labs pamats tam, lai varētu veicināt starpnozaru politikas pasākumus, kuru mērķis ir popularizēt fizisko aktivitāti, īpaši sporta, veselības, izglītības, vides, pilsētplānošanas un transporta jomā, sniedzot dalībvalstīm norādījumus valstu stratēģiju izstrādē attiecībā uz veselību veicinošām fiziskajām aktivitātēm;
7. dažas dalībvalstis savā politikā un stratēģijās jau īsteno pamatnostādnes vai dažus to pamatā esošos principus. Tomēr kopumā dalībvalstu pieeja ievērojami atšķiras, un pamatnostādnēs paredzētās veselību veicinošu fizisko aktivitāšu politikas īstenošanu vēl varētu uzlabot;
8. Sporta, veselības un dalības jautājumu ekspertu grupa atbilstīgi savām pilnvarām ir apzinājusi ieteicamo pasākumu kopumu attiecībā uz veselību veicinošu fizisko aktivitāšu efektīvākas popularizēšanas konkrētiem aspektiem. Tie cita starpā ir šādi ⁽¹⁾:
- ieguldījums ES iniciatīvā, kura vērsta uz to, lai veicinātu ES pamatnostādņu fiziskās aktivitātes jomā īstenošanu dalībvalstīs, izmantojot mērenu pārraudzības sistēmu,
 - norādījumi ciešākai sadarbībai starp sporta nozari un veselības aprūpes nozari dalībvalstīs,
 - principu kopums, kas attiecas uz fizisko aktivitāšu ieguldījumu aktīvā novecošanās ES un tās dalībvalstīs;
4. AICINA ES DALĪBVALSTIS:
1. turpināt sekmīgi attīstīt un īstent stratēģijas un starpnozaru politiku, kas vērsta uz fizisko aktivitāšu popularizēšanu, ņemot vērā ES pamatnostādnes fiziskās aktivitātes jomā vai to pamatā esošos principus;
 2. sekmēt un atbalstīt attiecīga līmeņa ierosmes sporta nozarē, kas vērstas uz fizisko aktivitāšu veicināšanu – piemēram, īpašas pamatnostādnes fizisko aktivitāšu piedāvājuma uzlabošanai vietējos sporta klubos, īpašas programmas, ko sporta organizācijas ievieš konkrētā sporta veidā, un sports visiem vai īpaši pasākumi vingruma klubos –, ko varētu izmantot sporta kustība un vingruma nozare un kas varētu sekmēt sadarbību ar citām nozarēm, īpaši izglītības un veselības jomā;
3. mudināt fiziskās aktivitātes iekļaut iniciatīvās, ar kurām valsts politikā un finansēšanas shēmās, kas attiecas uz sportu, tiek atbalstīta aktīva novecošana, un tādēļ ņemt vērā projektus, kuru mērķis ir popularizēt veselību veicinošas fiziskās aktivitātes gados vecāku cilvēku vidū, ņemot vērā funkcionālo spēju līmeņu atšķirības;
4. attiecīgos gadījumos un atbilstīgi valsts veselības aprūpes sistēmai veicināt ciešāku sadarbību starp sporta, veselības aprūpes un citām nozarēm, ņemot vērā dažas dalībvalstīs izstrādāto labāko praksi;
5. apsvērt iespējas izmantot izpratnes vairošanu un informācijas sniegšanu gan valsts, gan vietējā līmenī, lai stimulētu iedzīvotāju interesi par aktīvāku dzīvesveidu;
5. AICINA EIROPAS SAVIENĪBAS PADOMES PREZIDENTVALSTI, DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU KATRAI SAVĀ KOMPETENCES JOMĀ:
1. pastiprināt sadarbību starp tām politikas jomām, kurās atbilstīgi ES pamatnostādnēm fiziskās aktivitātes jomā ir paredzēta atbildība par fiziskās aktivitātes popularizēšanu, īpaši starp sporta, veselības, izglītības, vides, pilsētplānošanas un transporta nozari;
 2. saistībā ar Eiropas gadu aktīvai novecošanai un paaudžu solidaritātei (2012) nodrošināt, ka politikas pasākumos, kurus veiks sakarā ar minēto Eiropas gadu, un valstu stratēģijās tādā jomā kā sports visiem attiecīgā gadījumā tiek ņemti vērā Sporta, veselības un dalības jautājumu ekspertu grupas izstrādātie principi par fiziskām aktivitātēm aktīvas novecošanas atbalstam;
 3. uzlabot faktu pamatu politikas pasākumiem, kas paredzēti, lai popularizētu veselību veicinošas fiziskās aktivitātes un piedalīšanos sportā Eiropas Savienībā un tās dalībvalstīs, piemēram, iekļaujot fiziskās aktivitātes Eiropas statistikas programmā 2013.–2017. gadam;
6. AICINA EIROPAS KOMISIJU:
1. ņemot vērā šajā jomā līdz šim veikto darbu, īpaši ES pamatnostādnes fiziskās aktivitātes jomā, sagatavot priekšlikumu Padomes ieteikumam par veselību veicinošām fiziskajām aktivitātēm, kā arī apsvērt iespēju izveidot mērenu pārraudzības sistēmu, lai izvērtētu panākumus, balstoties uz nelielu skaitu rādītāju, kuros pēc iespējas izmantoti pieejamie datu avoti, ko noteikusi Sporta, veselības un dalības jautājumu ekspertu grupa;
 2. publicēt regulārus pētījumus par sportu un fiziskajām aktivitātēm, kā arī nākamajā ES pētniecības programmā ņemt vērā ar veselību veicinošām fiziskajām aktivitātēm saistītu pētniecību;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/sport/news/20120803-eu-xg-shp-fin-rpt_en.htm

3. veicināt un atbalstīt labākās prakses apmaiņu Eiropas Savienībā attiecībā uz veselību veicinošām fiziskajām aktivitātēm un piedalīšanos sportā, tostarp izmantojot atbalstu projektiem un to rezultātu izplatīšanai no attiecīgām ES finansējuma shēmām un programmām. Labākās prakses apmaiņa varētu notikt attiecībā uz:

- izglītību, informāciju un sabiedrības izpratnes palielināšanu visos atbilstošajos līmeņos,
- sadarbību starp attiecīgām politikas nozarēm un attiecīgo ieinteresēto personu iesaistīšanu esošo pamatnostādņu īstenošanā,
- sporta kustības, īpaši sporta klubu, un visiem pieejama sporta organizāciju lomu,
- sekmīgām stratēģijām, politiku un programmām, tostarp izvērtējumu rezultātiem,

— iespējamiem politikas un leģislatīviem pasākumiem, kas izrādījušies efektīvi fiziskās aktivitātes trūkuma novēršanā atsevišķās ES dalībvalstīs;

4. apsvērt iespēju noteikt ikgadēju Eiropas sporta nedēļu (paturot prātā tās finansīalos un organizatoriskos aspektus) kā paņēmieni, ar ko veicināt fizisko aktivitāti un piedalīšanos sportā visos līmeņos, ņemot vērā līdzīgas valstu iniciatīvas un sadarbībā ar attiecīgām sporta organizācijām. Šādu Eiropas nedēļu vajadzētu veidot, balstoties uz esošajām izpratnes vairošanas kampaņām un ņemot vērā tajās gūto pieredzi, un tām radot papildu vērtību, un tai vajadzētu izmantot secinājumus pēc attiecīgiem projektiem, kas finansēti no 2009. gada sagatavošanās darbības sporta jomā, kā arī rezultātus pēc projektiem, kas finansēti no attiecīgā piedāvājumu konkursa 2012. gada sagatavošanās darbībā un saistīti ar izpratnes veidošanu sporta jautājumos.

PIELIKUMS

- Padomes 2011. gada 1. un 2. decembra secinājumi “Veselības stāvokļa atšķirību novēršana Eiropas Savienībā, ar saskaņotu rīcību veicinot veselīga dzīvesveida piekopšanu” ⁽¹⁾,
 - Eiropas Komisijas Baltā grāmata “Eiropas stratēģija attiecībā uz uzturu, lieko svaru un veselības jautājumiem, kas saistīti ar aptaukošanos” ⁽²⁾,
 - Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 14. septembra Lēmums Nr. 940/2011/ES par Eiropas gadu aktīvai novecošanai un paaudžu solidaritātei (2012. gads) ⁽³⁾, tostarp fizisko aktivitāšu nozīme šajā sakarā.
-

⁽¹⁾ Dok. 16708/11.

⁽²⁾ Dok. 9838/07 – COM(2007) 279 final.

⁽³⁾ OV L 246, 23.9.2011., 5. lpp.

Abonementa cenas 2012. gadā (bez PVN, ieskaitot sūtīšanas izdevumus)

ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 200 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, papīra formātā + DVD, ikgadējs	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 310 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 840 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, DVD, ikmēneša (apkopojošs)	22 oficiālajās ES valodās	EUR 100 gadā
ES Oficiālā Vēstneša pielikums (S sērija) – Publiskā iepirkuma līgumu konkursi, DVD, viens izdevums nedēļā	daudzvalodu: 23 oficiālajās ES valodās	EUR 200 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, C sērija – Konkursi	valodā(-ās) saskaņā ar konkursu(-iem)	EUR 50 gadā

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša, kas iznāk oficiālajās Eiropas Savienības valodās, abonements ir pieejams 22 valodās. Tajā ir L sērija ("Tiesību akti") un C sērija ("Paziņojumi un informācija").

Katrai valodas versijai nepieciešams atsevišķs abonements.

Saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 920/2005, kas publicēta 2005. gada 18. jūnijā *Oficiālajā Vēstnesī* L 156, Eiropas Savienības iestādes uz zināmu laiku nesaista pienākums visus tiesību aktus sagatavot īru valodā un tos publicēt šajā valodā. Tādēļ *Oficiālā Vēstneša* izdevumus īru valodā var iegādāties atsevišķi.

Oficiālā Vēstneša pielikumu (S sērija – "Publiskā iepirkuma līgumu konkursi") var abonēt 23 oficiālo valodu versijās vienā daudzvalodu DVD formātā.

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša abonentiem ir tiesības saņemt dažādus *Oficiālā Vēstneša* pielikumus bez papildu samaksas. Abonentus informē par pielikumiem ar *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* iekļautiem paziņojumiem lasītājiem.

Pārdošana un abonementi

Dažādus maksas periodiskos izdevumus, tādus kā *Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis*, var abonēt pie mūsu komerciālajiem izplatītājiem. To saraksts ir pieejams šādā tīmekļa vietnē:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lv.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) piedāvā tiešu bezmaksas piekļuvi Eiropas Savienības tiesību aktiem. Šajā vietnē iespējams iepazīties ar *Eiropas Savienības Oficiālo Vēstnesi*, un tajā ir iekļauti arī līgumi, tiesību akti, tiesu prakse un sagatavošanā esošie tiesību akti.

Lai uzzinātu vairāk par Eiropas Savienību, skatīt: <http://europa.eu>

